

ROOKSIGNALEN

Waar rook is, past een beleid

Jeroen Meganck

Limburg Universitair Centrum
SEIN - Gezondheidspsychologie

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL	2
INLEIDING	4
RESULTATEN	8
Rokers en rookgewoontes	8
<i>Hoeveel personeelsleden roken?</i>	8
<i>Hoeveel wordt er gerookt?</i>	10
<i>De werkplek en roken</i>	12
<i>Waar wordt er gerookt?</i>	14
Rookhinder op het werk	16
Rookstop: willen de rokers hun gedrag veranderen?	21
<i>Vroegere pogingen</i>	21
<i>Transtheoretisch model van gedragsverandering</i>	22
Stoppen met roken: willen de rokers hulp?	24
Naar een rookbeleid	27
<i>Visies op een rookbeleid</i>	27
<i>Bedenkingen bij een rookbeleid</i>	33
Algemene bemerkingen	36

SAMENVATTING BELANGRIJKSTE RESULTATEN	37
BESPREKING & TIPS	38
BIJLAGEN	41
De rookenquête	42
Lijst van alle argumenten waarom de werkgever wel of niet aandacht moet geven aan een tabakspreventie in de werkomgeving	48
Lijst van afsluitende bemerkingen	51

INLEIDING

De provinciale dienst volksgezondheid neemt reeds enkele jaren allerhande initiatieven rond tabakspreventie. Sinds 1997 behoort dit thema daarenboven ook tot het takenpakket van de LOGO's, zoals vastgelegd door de Vlaamse Overheid.

Binnen dit kader werden reeds verschillende projecten opgestart. Zo zijn er acties specifiek gericht naar de doelgroep jongeren zoals de wedstrijd rookvrije klassen en de actie van T-shirts met een anti-rook-slogan voor jeugdtrainers, maar werden ook initiatieven uitgewerkt met volwassenen als doelpubliek. Hieronder vallen bijvoorbeeld het ontwikkelen en het onder de huisartsen verspreiden van de Minimale Interventie Strategie, een handleiding die de huisarts in staat moet stellen om zijn patiënt gepast rookstopadvies te geven, en de 'Limburg rookvrij!' acties naar aanleiding van 31 mei, de werelddag tegen tabak.

Bij verschillende lokale besturen rees de vraag naar een omkadering betreffende het rookbeleid binnen de werksfeer. Het leek logisch dat de Provincie hierin een voorbeeldfunctie zou opnemen. Daarom werd in mei 1999 het startsein gegeven door de bestendige deputatie om over te gaan tot de voorbereiding van een provinciaal beleid voor een rookvrij provinciebestuur.

Met dit doel voor ogen werd een werkgroep opgericht bestaande uit: de personeelsdirecteur, de afdelingsverantwoordelijke van de dienst volksgezondheid, een afvaardiging van de Vlaamse Vereniging voor Respiratoire Gezondheidszorg en Tuberculosebestrijding vzw, en een afvaardiging van de Limburgse Preventieve Gezondheidsraad.

Deze werkgroep werkte een enquête uit voor het provinciepersoneel, die dan in een definitieve vorm werd gegoten na overleg met de studiecél van de 2de directie (Welzijn) en de personeelsdienst van het provinciebestuur, de LOGO's, de Algemene Centrale der Openbare Diensten (ACOD) en het Limburgs Universitair Centrum - Onderzoeksgroep Gezondheidspsychologie (LUC). Het doel van deze gegevensverzameling is de werkgroep een basis te geven voor het uitwerken van een rookbeleid binnen het provinciebestuur waarbij de mening van alle werknemers in rekening gebracht kan worden.

Om de personeelsleden zoveel mogelijk garanties van anonimiteit te bieden werd geopteerd voor een elektronische afname van de enquête via de website van het LUC. Door de betrokkenheid van zoveel verschillende partijen en door enkele praktische moeilijkheden werd de oorspronkelijke startdatum niet gehaald. Vanaf oktober 2003 was de enquête beschikbaar op het net en werd de gegevensverzameling gestart.

Alle personeelsleden van de centrale administratieve diensten werden per e-mail op de hoogte gebracht van de enquête door een medewerker van de LOGO's. In deze mail werd een directe link naar de site van de enquête voorzien, zodat de toegankelijkheid maximaal werd.

In totaal werden 823 personeelsleden van het provinciebestuur gecontacteerd. Voor de analyse werden in totaal 518 ingevulde enquêtes verzameld, wat een goede tot zeer goede respons (62.9%) is.

Ter bescherming van de anonimiteit bleek het wel noodzakelijk bepaalde leeftijden samen te voegen in grotere categorieën. Ook een opsplitsing op het niveau van afdelingen bracht het risico met zich dat sommige respondenten herkend konden worden; daarom werd de verwerking gebaseerd op een indeling per directie. Tabel 1 geeft de spreiding van de respondenten weer, opgesplitst naar directie, geboortjaar, en geslacht.

Tabel 1. Verdeling (frequentie) van de ingevulde enquêtes naar directie, geboortejaar en geslacht.

	<1950		1950-1959		1960-1969		>1969		totaal		totaal
	M	V	M	V	M	V	M	V	M	V	
1ste dir	2		3	4	2	2		1	7	7	14
2de dir	3	5	6	25	8	25	7	25	24	80	104
3de dir	6		12	6	12	16	7	17	37	39	76
4de dir			1	1	3	7	5	6	9	14	23
5de dir		1	2	5	6	9	1	5	9	20	29
6de dir	3	3	10	6	2	3	3	2	18	14	32
7de dir	5	3	5	10	3	6	2	2	15	21	36
8ste dir		1	4	5	1	6	1	2	6	14	20
9de dir	3		4	2	2	5		1	9	8	17
10 & 11de dir	1	4	5	18	5	8	3	5	14	35	49
Griffie	2	0	1	1		3		2	3	6	9
Info & Onthaal			4	3		6	1	2	5	11	16
Andere	7	3	12	18	6	12	5	15	30	48	78
Combinatie			2	1	3	2		1	5	4	9
Totaal	32	20	71	105	53	110	35	86	191	321	
Totaal per geb.j.	52		176		163		121				512

legende: dir = directie; M = man; V = vrouw; geb.j. = geboortejaar

nota: 6 respondenten leeftijd = onbekend

Het vervolg van dit rapport spitst zich toe op het presenteren van de bevindingen uit deze bevraging.

In eerste instantie zullen de rokers en hun rookgewoontes beschreven worden: met hoeveel zijn ze, hoeveel roken ze, waar werken ze, en waar roken ze. Vervolgens wordt nader ingegaan op de hinder die de personeelsleden ondervinden van roken op het werk. De volgende twee paragrafen handelen over rookstop. Eerst wordt ingegaan op de vraag of de rokers hun gedrag willen veranderen, vervolgens op de vraag of zij hierin hulp wensen van de werkgever. In de vijfde paragraaf wordt de mogelijkheid van een rookbeleid besproken, waarbij zowel aandacht gaat naar de visies van de personeelsleden hierop, als naar de bedenkingen die zij formuleren bij het nut van een rookbeleid. De afsluiting gebeurt tenslotte met een samenvatting van de vrije opmerkingen die bijkomend gegeven werden.

Ondanks de hoge respons, past bij de interpretatie van deze resultaten toch een waarschuwing. Er zijn namelijk geen gegevens over de personeelsleden die de enquête niet invulden. Het is dus denkbaar dat een bepaalde subgroep (bijvoorbeeld de rokende personeelsleden, of de personeelsleden die geen hinder ondervinden van rokende collega's) minder heeft deelgenomen aan het onderzoek. Dit kan dan een vertekening van de resultaten tot gevolg hebben.

Daarenboven was het omwille van de anonimiteit en omwille van praktische bezwaren niet mogelijk de afname zo te structureren dat het onmogelijk werd voor een respondent om de enquête meerdere malen in te vullen. Theoretisch is het dus mogelijk dat de mening van een persoon meerdere malen is opgenomen.

RESULTATEN

Rokers en rookgewoontes

Hoeveel personeelsleden roken?

Van alle respondenten blijkt iets meer dan 1 op 5 te roken (22.8%). In tabel 2 wordt de verdeling van de rokers gepresenteerd, opgesplitst naar geslacht (tabel 2a), naar geboortjaar (tabel 2b), of naar directie (tabel 2c).

Tabel 2. Verdeling (frequentie & percentage) van de rokers per geslacht (2a), geboortjaar (2b), of directie (2c).

Tabel 2a.

	n	%
	totaal	rokers
man	197	21,8
vrouw	321	23,4

Tabel 2b.

	n	%
	totaal	rokers
< 1950	52	15,4
1950-1959	176	25,6
1960-1969	163	27,0
> 1969	121	16,5

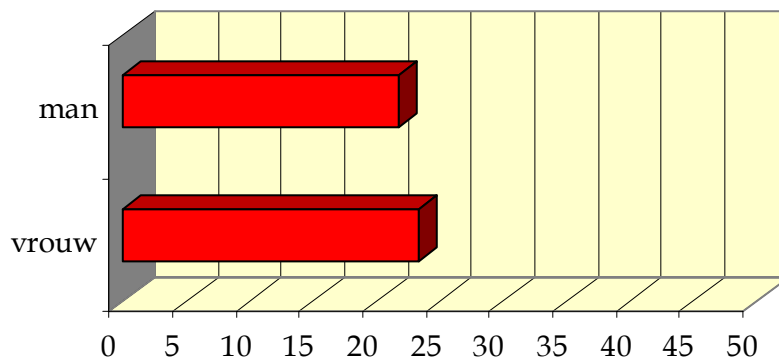
Tabel 2c.

	n	%
	totaal	rokers
1ste dir	15	20,0
2de dir	104	27,9
3de dir	77	18,2
4de dir	23	21,7
5de dir	30	33,3
6de dir	32	12,5
7de dir	36	19,4
8ste dir	20	35,0
9de dir	17	23,5
10&11de dir	49	22,4
griffie	9	0,0
info & onthaal	16	50,0
andere	90	17,8

Om een vergelijking te vergemakkelijken worden deze gegevens ook visueel voorgesteld in figuren 1a tot 1c. Drie conclusies kunnen getrokken worden:

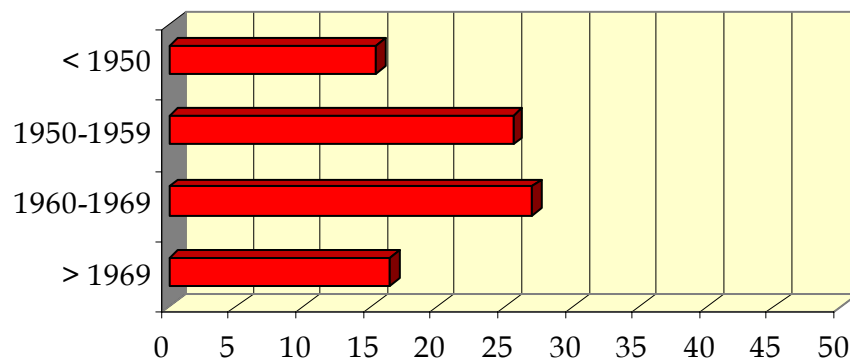
- Ongeveer evenveel mannen als vrouwen roken;

Figuur 1a. Percentage rokers per geslacht.

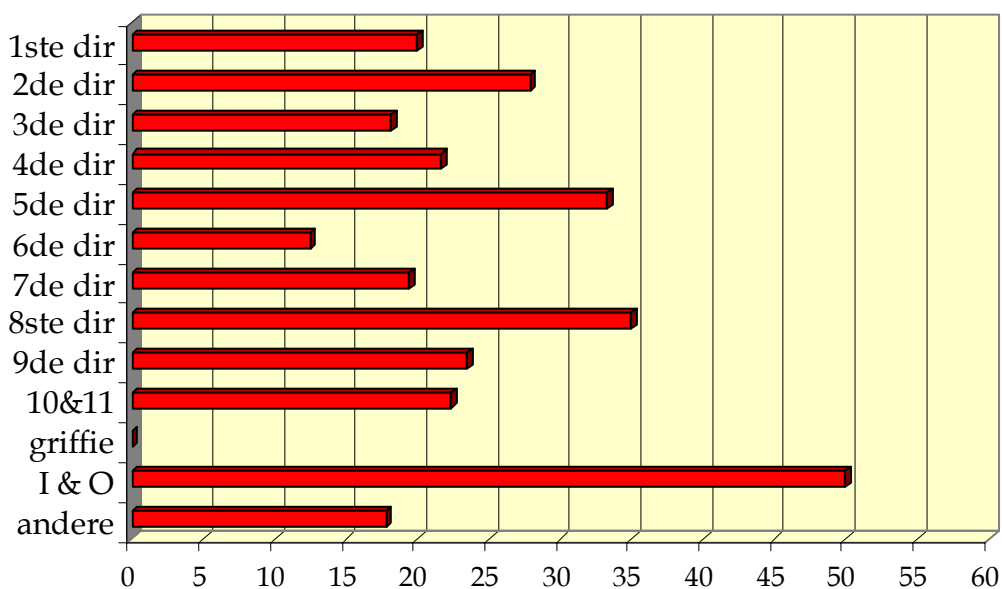
- De grafiek lijkt er op te wijzen dat personeel geboren tussen 1950 en 1969 meer rookt dan personeel dat vroeger of later geboren is; dit verschil blijkt echter statistisch niet significant te zijn.

Figuur 1b. Percentage rokers per geboortjaar.

- Er zijn duidelijk verschillen tussen de afdelingen wat betreft het percentage van het personeel dat rookt: het grootste percentage rokers vindt men bij het personeel dat werkt voor 'Informatie & Onthaal', en het personeel van de 8ste en de 5de directie; het kleinste percentage vindt men terug bij de griffie, de 6de directie, en bij de categorie van andere diensten.

Figuur 1c. Percentage rokers per directie.

Hoeveel wordt er gerookt?

Van alle respondenten (n=118) die aangaven te roken rookt de overgrote meerderheid elke dag (83.9%). Iets minder dan 1 op 6 rapporteert 'af en toe' te roken (16.1%).

Er blijken weinig verschillen te zijn in de rookgewoonten tijdens de week en tijdens het weekend. Gemiddeld worden er tijdens een dag in de week 14.8 sigaretten en 0.2 sigaren gerookt. Tijdens een dag in het weekend wordt dat 14.9 sigaretten, en het aantal sigaren blijft hetzelfde. Een meer gedetailleerde beschrijving wordt gegeven in tabel 3. Pijp wordt door niemand van de respondenten gerookt, noch tijdens de week, noch tijdens het weekend, en is bijgevolg niet opgenomen in de tabel.

Tabel 3. Verdeling (frequentie & percentage) van de rokers per aantal sigaretten en sigaren dat ze gemiddeld roken tijdens een dag in de week of in het weekend.

		week		weekend	
		n	%	n	%
sigaretten	0	10	8,5	12	10,2
	1 - 9	31	26,3	24	20,3
	10 - 19	27	22,9	31	26,3
	20 - 29	41	34,8	43	36,4
	>29	9	7,6	8	6,8
sigaren	0	113	95,8	112	94,9
	1 - 5	3	2,5	4	3,4
	>5	2	1,7	2	1,7

Tabel 3 kan echter misleidend zijn. De grote variatie in de aantallen sigaretten die gerookt worden gaat immers een deel verloren: in de laatste categorie zit namelijk ook een respondent die tijdens een dag in de week gemiddeld 65, en tijdens een dag in het weekend gemiddeld 75 sigaretten rookt. De meeste respondenten geven aan zowel tijdens de week als tijdens het weekend gemiddeld 20 sigaretten per dag te roken (= modus). Voor sigaren is de spreiding veel minder groot: tijdens een dag in de week varieert dit aantal tussen 0 en 10, tijdens een dag in het weekend tussen 0 en 12.

De werkplek en roken

Deze paragraaf behandelt de vragen die specifiek gesteld werden over de werkomgeving en de werkplek van de personeelsleden (werkomgeving = ruime werkomgeving, b.v. het gebouw, werkplek = eigen werkplek, b.v. bureau). Er zal telkens onderscheid gemaakt worden tussen de groep die wel rookt op het werk en de groep die niet rookt op het werk. Deze laatste groep bestaat dus zowel uit mensen die niet roken, en de 11 mensen die enkel thuis roken (zie tabel 7).

Volgens de gegevens zijn de personeels leden die wel en die niet op het werk roken gelijk verdeeld over de verschillende werkplekken (tabel 4). De verschillen in percentage zijn te klein om significant te worden. Ongeveer 2/3 van de werknemers blijkt een bureau te delen met een of meerdere collega's, en bijna 1 op 5 heeft een privé bureau. Van de groep respondenten die 'andere' aanduiden als werkplek zijn er 4 die buiten werken; de overigen hebben een combinatie van de andere mogelijkheden (b.v. individueel bureau waar soms bezoek ontvangen wordt).

Tabel 4. Verdeling (frequentie & percentage) van rokers en niet-rokers per werkplek.

	rokers		niet-rokers		totaal	
	n	%	n	%	n	%
individueel bureau	25	23,4	77	18,7	102	19,7
bureau >1 persoon	66	61,7	282	68,6	348	67,2
ontvangstlokaal	11	10,3	27	6,6	38	7,3
technisch lokaal	1	0,9	8	1,9	9	1,7
andere	4	3,7	17	4,1	21	4,1
totaal	107	100	411	100	518	100

$\chi^2=3,658$, $df=4$, $p=,454$

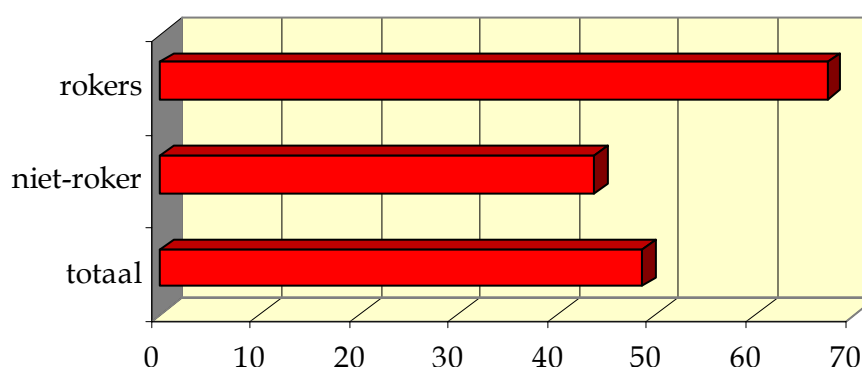
Hoewel beide groepen gelijk verdeeld zijn over de verschillende werkplekken, blijken zij wel te verschillen over het idee of roken wel of niet toegelaten is op de eigen werkplek (tabel 5 & figuur 2). Het is duidelijk dat significant meer rokers dan niet-rokers aangeven dat roken op de eigen werkplek wel toegelaten is. Omgekeerd denkt een significant grotere groep van de niet-rokers dat roken niet toegelaten is. Het verschil tussen rokers en niet-rokers is ongeveer 25%!

Tabel 5. Verdeling (frequentie & percentage) van rokers en niet-rokers over de vraag of roken wel of niet toegelaten is op de eigen werkplek.

	rokers		niet-rokers		totaal	
	n	%	n	%	n	%
toegelaten	72	67,3	180	43,8	252	48,6
niet toegelaten	35	32,7	231	56,2	266	51,4
totaal	107	100,0	411	100,0	518	100,0

$\chi^2=18,758$, $df=1$, $p=,000$

Figuur 2. Percentage personeelsleden dat denkt dat roken op de eigen werkplek toegelaten is.

Van de totale groep die aangeeft dat roken op de eigen werkplek niet toegelaten is (n=266) geeft ongeveer 3 op 4 aan dat er wel een andere mogelijkheid bestaat om te roken (tabel 6). Er blijken wat dit betreft geen significante verschillen te bestaan tussen de rokers en de niet-rokers.

Tabel 6. Verdeling (frequentie & percentage) van rokers en niet-rokers over de vraag of er wel of niet een andere mogelijkheid is om te roken.

	rokers		niet-rokers		totaal	
	n	%	n	%	n	%
wel mogelijkheid	28	80,0	169	73,2	197	74,1
geen mogelijkheid	7	20,0	62	26,8	69	25,9
totaal	36	100,0	231	100,0	266	100,0

chi²=,740, df=1, p=,390

Het koffielokaal en de keuken / de refter worden het meest vermeld als alternatieve mogelijkheid (134 respondenten). Worden ook nog vermeld: buiten (16 maal), een aparte ruimte (b.v. kelder) (14x), een bureau mits instemming van de persoon / personen die daar werkt / werken (14x), de gang (7x), en de toiletten (6x).

Waar wordt er gerookt?

Uit de gegevens blijkt dat bijna 6 op 10 rokers relatief evenveel roken op het werk als thuis (tabel 7). Een op 10 rookt voornamelijk op het werkt, versus bijna 1 op 4 die voornamelijk thuis rookt, en bijna 1 op 10 die enkel thuis rookt.

Tabel 7. Verdeling (frequentie & percentage) van de rokers per plaats waar zij roken.

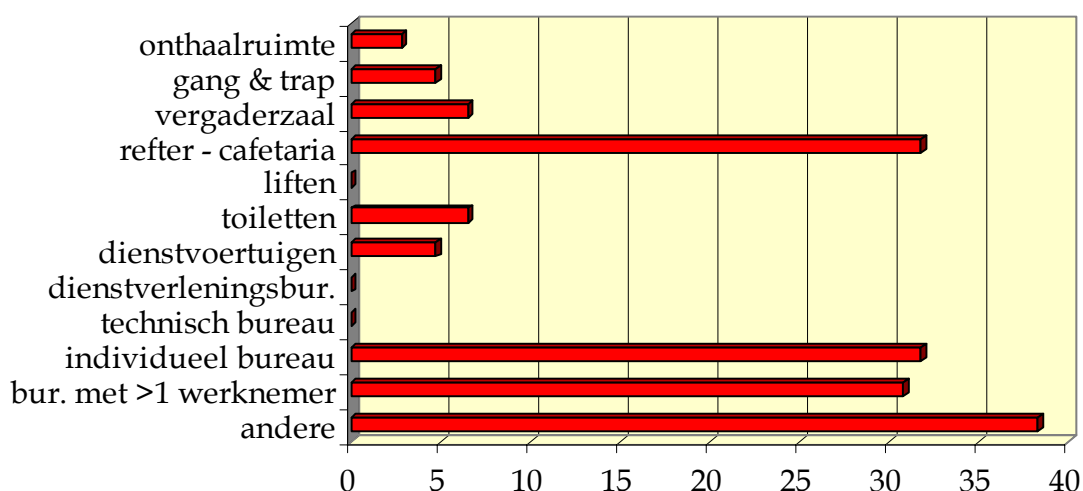
	n	%
voornamelijk op het werk	13	11,0
evenveel op het werk als thuis	65	55,1
voornamelijk thuis	29	24,6
enkel thuis	11	9,3

Vervolgens probeerde de enquête te concretiseren op welke plaatsen op het werk de personeelsleden roken. Zoals blijkt uit tabel 8 en figuur 3 zijn er drie locaties waar een relatief grote groep van de respondenten rookt: de refter / cafetaria, een individueel bureau, en een bureau met meerdere werknemers. Anderzijds zijn er ook drie plaatsen waarbij geen enkele respondent aangeeft daar te roken: de liften, een dienstverleningsbureau en een technisch bureau.

Tabel 8. Verdeling (frequentie & percentage) van rokers op het werk (n=107) dat op een bepaalde plek op het werk rookt.

	n	%
onthaalruimte	3	2,8
gangen en trappen	5	4,7
vergaderzaal	7	6,5
refter - cafetaria	34	31,8
liften	0	0,0
toiletten	7	6,5
dienstvoertuigen	5	4,7
dienstverleningsbureau	0	0,0
technisch bureau	0	0,0
individueel bureau	34	31,8
bureau met >1 werknemer	33	30,8
andere	41	38,3

Figuur 3. Percentage rokers per locatie waar zij roken.

De interpretatie van deze resultaten dient wel met de nodige voorzichtigheid te gebeuren: waarschijnlijk hebben niet alle rokende werknemers toegang tot alle vermelde locaties. Zo hebben sommige afdelingen misschien geen dienstvoertuigen of technische bureaus.

Andere locaties waar gerookt wordt zijn: de koffieruimte en / of de keuken (vermeld door 26 personeelsleden), buiten (4 respondenten), het bureau van een collega (3 respondenten). Tenslotte gaven 11 respondenten aan nooit op het werk te roken.

Rookhinder op het werk

Ook deze paragraaf behandelt uitsluitend vragen die specifiek naar de werksituatie verwijzen; hier zal dus weer het onderscheid gemaakt worden tussen personeelsleden die wel (n=107) of niet roken op het werk.

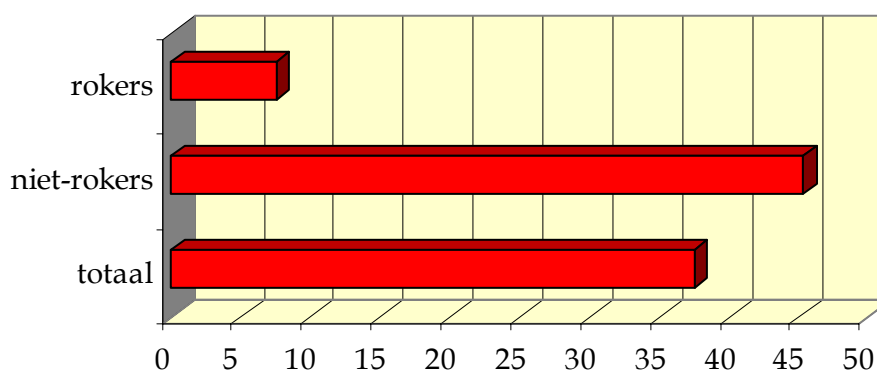
Uit de enquête blijkt dat bijna 4 op 10 van alle personeelsleden in zijn werkomgeving hinder ondervindt van tabaksrook. Bijna de helft van de niet-rokers geeft aan hinder te ondervinden, tegenover minder dan 1 op 10 van de rokers (tabel 9 & figuur 4).

Tabel 9. Verdeling (frequentie & percentage) van de personeelsleden die wel en niet roken op het werk voor de vraag of ze wel of niet hinder ondervinden van rook in hun werkomgeving.

	rokers		niet-rokers		totaal	
	n	%	n	%	n	%
geen hinder	99	92,5	225	54,7	324	62,5
wel hinder	8	7,5	186	45,3	194	37,5

chi²=51,726, df=1, p=,000

Figuur 4. Percentage personeelsleden dat hinder ondervindt van tabaksrook.

De groep die aangaf hinder te ervaren werd gevraagd nader te specificeren op welke specifieke locaties zij last hadden van tabaksrook. Daar de verschillen tussen rokers en niet-rokers zeer klein zijn en de groep van rokers die hinder ondervonden slechts uit een erg beperkt aantal personen bestaat, worden

deze resultaten gepresenteerd voor de volledige groep werknemers die hinder ondervonden. (tabel 10)

Tabel 10. Verdeling (frequentie & percentage) van de personeelsleden die hinder ondervinden per locatie.

	geen hinder		wel hinder	
	n	%	n	%
onthaalruimte	179	92,3	15	7,7
gangen en trappen	132	68,0	62	32,0
vergaderzaal	152	78,4	42	21,6
refter - cafetaria	134	69,1	60	30,9
liften	163	84,0	31	16,0
toiletten	81	41,8	113	58,2
dienstvoertuigen	183	94,3	11	5,7
dienstverleningsbureau	190	97,9	4	2,1
technisch bureau	186	95,9	8	4,1
individueel bureau	169	87,1	25	12,9
bureau met >1 werknemer	104	53,6	90	46,4
andere	128	66,0	66	34,0

Uit de resultaten blijkt duidelijk dat op een aantal locaties slechts bij uitzondering een probleem wordt ervaren. Met name geven slechts een zeer beperkt aantal personeelsleden aan hinder te ondervinden in een dienstverleningsbureau, een technisch bureau, in dienstvoertuigen, en in de onthaalruimte. Dit is niet verwonderlijk daar op deze plaatsen ook niet of bijna niet gerookt wordt (zie tabel 8). De meeste hinder wordt ondervonden in bureaus met meer dan een werknemer, in de toiletten, en in gangen en traphallen. Dit is een verrassend resultaat daar geen enkele roker aangeeft in de toiletten te roken, en slechts 5 rokers vermelden dat ze in gangen en traphallen roken. De verklaring hiervoor is niet direct aan te wijzen.

Het koffielokaal en de keuken worden eveneens vermeld door 46 respondenten als nog een locatie waar zij hinder ondervinden.

Tenslotte werd aan de groep die aangaf hinder te ondervinden ook gevraagd wat dit concreet inhield. Deze vraag werd opgesplitst in twee delen: hinder van rook van collega's (tabel 11 & figuur 5) en hinder van eigen rook (tabel 12). Vanzelfsprekend vervalt de het deel 'eigen rook' voor de personeelsleden die aangeven niet te roken op het werk.

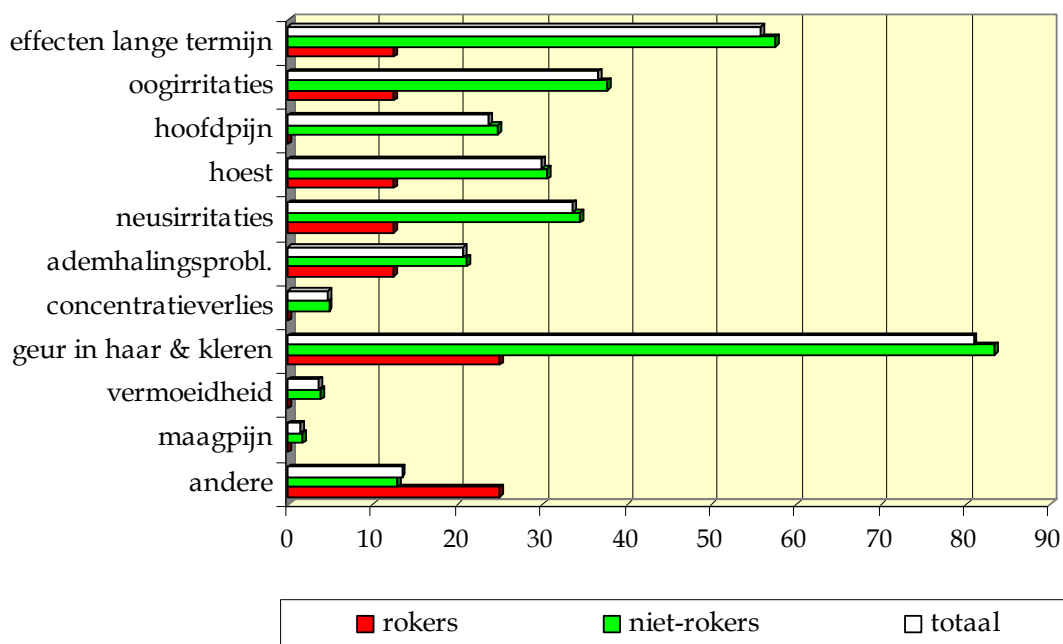
Enige voorzichtigheid is wel geboden bij de interpretatie van de resultaten van de rokers: het gaat hier om een erg kleine groep van slechts 8 personen (=6.8% van de rokers).

Tabel 11. Verdeling (frequentie & percentage) van de personeelsleden die hinder ondervinden van rook van collega's per type van hinder.

	rokers (n=8)		niet-rokers (n=186)		totaal (n=194)	
	n	%	n	%	n	%
effecten lange termijn ¹	1	12,5	107	57,5	108	55,7
oogirritaties	1	12,5	70	37,6	71	36,6
hoofdpijn	0	0,0	46	24,7	46	23,7
hoest	1	12,5	57	30,6	58	29,9
neusirritaties	1	12,5	64	34,4	65	33,5
ademhalingsproblemen	1	12,5	39	21,0	40	20,6
concentratieverlies	0	0,0	9	4,8	9	4,6
geur in haren & kleren ²	2	25,0	155	83,3	157	80,9
vermoeidheid	0	0,0	7	3,8	7	3,6
maagpijn	0	0,0	3	1,6	3	1,5
andere	2	25,0	24	12,9	26	13,4

¹: $\chi^2=6,301$, $df=1$, $p=,012$ - ²: $\chi^2=16,910$, $df=1$, $p=,000$

Figuur 5. Percentage personeelsleden per soort hinder dat zij ondervinden van tabaksrook van collega's.

Wat betreft de hinder die ondervonden wordt van rook van collega's (tabel 11 & figuur 5) blijkt de geur in haren en kleren voor iets meer dan 4 op 5 niet-rokers een probleem te zijn (82.1%). Zorgen voor de effecten op lange termijn speelt slechts bij iets minder dan 3 op 5 van deze groep. Twee andere klachten die door meer dan 1 op 3 van de niet rokers worden aangegeven zijn oog- en neusirritaties. Tenslotte worden concentratieverlies, vermoeidheid en maagpijn slechts door een zeer beperkte groep van de niet-rokers vermeld. Rokers op hun beurt storen zich vooral aan de geur in haren en kleren, als gevolg van de rook van collega's.

Elf respondenten geven aan zich daarnaast ook nog te storen aan de geur van tabaksrook zelf (die bijvoorbeeld in het koffielokaal hangt). Misselijkheid en braakneigingen worden door 3 mensen vermeld. Eén persoon vermeldt nog hinder te hebben van de kou doordat ramen geopend worden om te kunnen roken.

Wat betreft de eigen rook (tabel 12), maken 3 op 8 rokers zich zorgen over de effecten op lange termijn. Hoesten, en geur in haren en kleren wordt eveneens door 3 van de 8 als hinder vermeldt. Een roker vermeldt ook nog een slechte nasmaak.

Tabel 12. Verdeling (frequentie & percentage) van de personeelsleden die hinder ondervinden van eigen rook per type van hinder.

	rokers (n=8)	
	n	%
effecten lange termijn	3	37,5
oogirritaties	1	12,5
hoofdpijn	1	12,5
hoest	3	37,5
neusirritaties	0	0,0
ademhalingsproblemen	0	0,0
concentratieverlies	0	0,0
geur in haren & kleren	3	37,5
vermoeidheid	0	0,0
maagpijn	0	0,0
andere	1	12,5

Rookstop: willen de rokers hun gedrag veranderen?

Vroegere pogingen

Zeven op 10 van de rokers heeft in het verleden minstens 1 stoppoging ondernomen. Stoppen met roken is dus toch iets dat leeft binnen de

rokersgroep. Zoals aangegeven in tabel 13 heeft een groot aantal echter al meerdere pogingen ondernomen zonder erin geslaagd te zijn definitief te stoppen. (Dat stoppen niet altijd zo gemakkelijk is, wordt ook geïllustreerd door een respondent die antwoordde '100' pogingen ondernomen te hebben.)

Tabel 13. Verdeling (frequentie & percentage) van de rokers per aantal vroegere stoppogingen.

	# stoppogingen				
	0	1	2	3	>3
n	35	29	24	14	16
%	29,7	24,6	20,3	11,9	13,5

Transtheoretisch model van gedragsverandering

Het transtheoretisch model van gedragsverandering van Prochaska & DiClemente geeft de mogelijkheid om mensen in te delen naar gelang de fase van gedragsverandering (GV) - in dit geval stoppen met roken - waarin zij zich bevinden. In totaal worden 6 fasen onderscheiden:

1. Precontemplatie: er is geen intentie tot GV
2. Contemplatie: er is een vage intentie tot GV binnen de 6 maanden
3. Preparatie: er is een concrete intentie tot GV binnen 1 maand
4. Actie: de GV is minder dan 6 maanden opgestart
5. Consolidatie: de GV is meer dan 6 maanden volgehouden
6. Terminatie: de GV is meer dan 5 jaar volgehouden en een gewoonte geworden

Afhankelijk van de kenmerken van elke fase zijn andere strategieën nodig om een gedragsverandering zo efficiënt mogelijk op gang te brengen of te ondersteunen. In de discussie wordt hier verder op ingegaan.

Uit de literatuur blijkt dat gemiddeld ongeveer 60 - 70% van de rokers zich in de fase van precontemplatie bevinden. Dit geldt inderdaad ook voor het personeel van de provincie: iets minder dan 2 op 3 van de rokers zit nog in deze eerste fase; 1 op 4 twijfelt nog over het al dan niet stoppen met roken; en bijna 1 op 10 heeft reeds een vrij concrete intentie om binnen de maand te stoppen met roken (tabel 14). (Berekend over alle rokers, ook diegenen die niet op het werk rookten; 1 roker kon niet gefaseerd worden.)

Tabel 14. Verdeling (frequentie & percentage) van rokers en niet-rokers in de fasen van gedragsverandering.

	rokers		niet-rokers	
	n	%	n	%
precontemplatie	75	64,1		
contemplatie	31	26,5		
preparatie	11	9,4		
actie			12	3,0
consolidatie/terminatie¹			146	36,5
terminatie²			242	60,5

Nota's: 1 roker kon niet gefaseerd worden.

¹: ex-rokers, minstens 6 maanden gestopt.

²: nooit gerookt.

Van de niet-rokers (n=400) heeft 6 op 10 nooit gerookt. Een klein aantal (ongeveer 1 op 30) was minder dan 6 maanden voor zij de enquête invulden gestopt, en iets meer dan 1 op 3 was reeds langer dan 6 maanden gestopt (tabel 14). (Om de enquête zo kort mogelijk te houden werd geen bijkomende

vraag gesteld om het onderscheid te maken tussen meer dan 6 maanden en meer dan 5 jaar gestopt.)

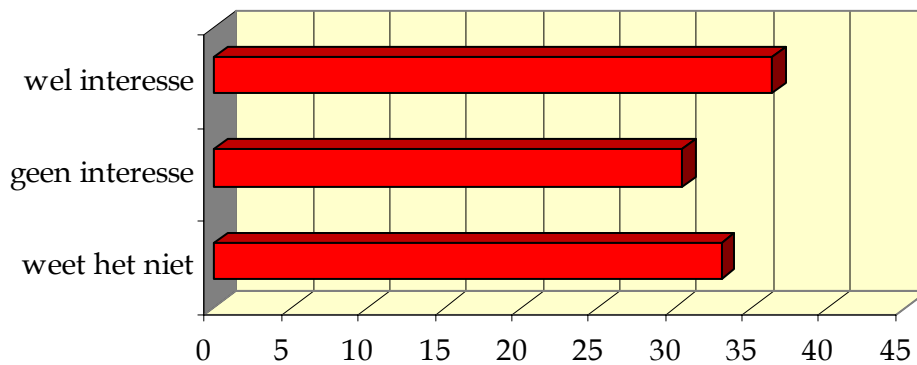
Stoppen met roken: willen de rokers hulp?

Ongeveer 3 op 10 van alle rokers geeft aan niet geïnteresseerd te zijn indien er vanuit het provinciebestuur hulp aangeboden wordt bij het stoppen met roken. De rest van de personeelsleden is ongeveer gelijk verdeeld in een groep die wel interesse heeft, en een groep die hierover twijfelt (tabel 15 & figuur 6).

Tabel 15. Verdeling (frequentie & percentage) van de rokers over al dan niet geïnteresseerd zijn in een hulp op het werk.

	n	%
ja, ik ben geïnteresseerd	43	36,4
neen, ik ben niet geïnteresseerd	36	30,5
ik weet het niet	39	33,1

Figuur 6. Percentage rokers per mate van interesse in hulp op het werk.

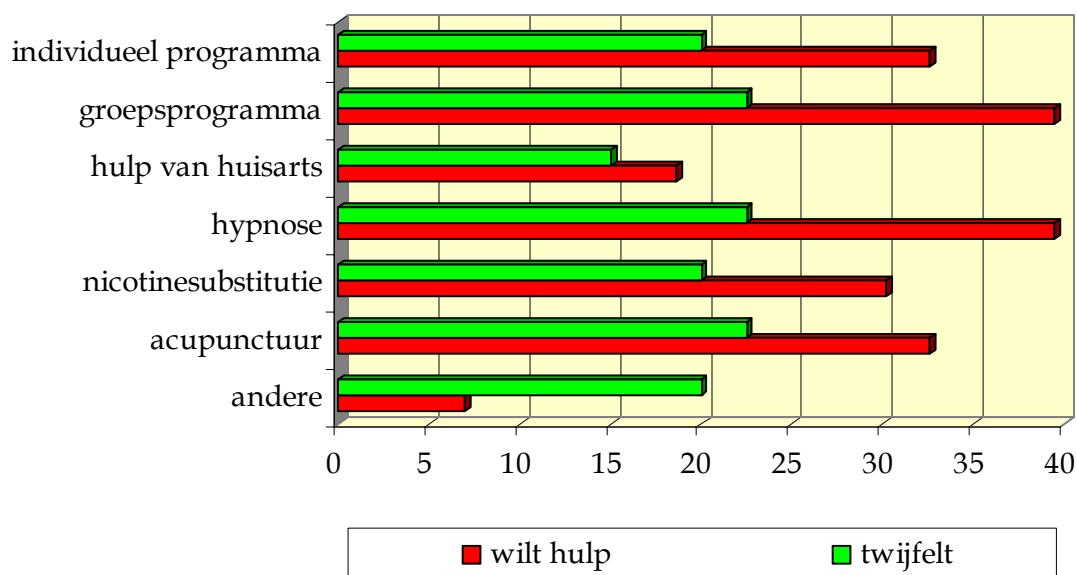

Aan de mensen die wel interesse hadden in hulp op het werk (n=43), en aan de groep die hierover twijfelden (n=36), werd vervolgens gevraagd naar welke soort hulp hun voorkeur uitging (meerdere antwoorden waren dus mogelijk). Beide groepen geven de voorkeur aan hypnose en een begeleidingsprogramma in groep, de twijfelaars ook nog aan acupunctuur. Hulp van de huisarts wordt in beide groepen door het kleinste aantal personeelsleden als voorkeur naar voor geschoven. (tabel 16 & figuur 7)

Tabel 16. Verdeling (frequentie & percentage) per mogelijk hulpaanbod van rokers die interesse hebben in hulp op het werk of twijfelen hierover.

	wilt hulp		twijfelt over hulp	
	n	%	n	%
individueel begeleidingsprogramma	14	32,6	8	20,0
begeleidingsprogramma in groep	17	39,5	9	22,5
hulp van huisarts	8	18,6	6	15,0
hypnose	17	39,5	9	22,5
nicotinesubstitutie	13	30,2	8	20,0
acupunctuur	14	32,6	9	22,5
andere	3	7,0	8	20,0

Figuur 7. Percentage personeelsleden per type hulp waar zij interesse voor hebben.

In beide groepen werden ook nog enkele andere mogelijkheden naar voor geschoven. Hierin blijkt vooral de nadruk gelegd te worden op het zelf willen veranderen, de wil en het karakter om te kunnen stoppen. Een persoon vermeldt 'alva training', terwijl een andere respondent 'al wat er bestaat' zou gebruiken. Een laatste respondent, tenslotte, twijfelt of een rookstop-hulp enig effect zou kunnen hebben.

Naar een rookbeleid

Visies op een rookbeleid

Deze paragraaf handelt over de verwachtingen die de personeelsleden van de provincie hebben ten aanzien van het provinciebestuur op het vlak van een rookbeleid op het werk. Vermits het ook hier weer gaat om een aan de werksituatie gebonden materie, wordt hier dezelfde opdeling gebruikt als in de vorige paragraaf, namelijk mensen die wel versus niet roken op het werk.

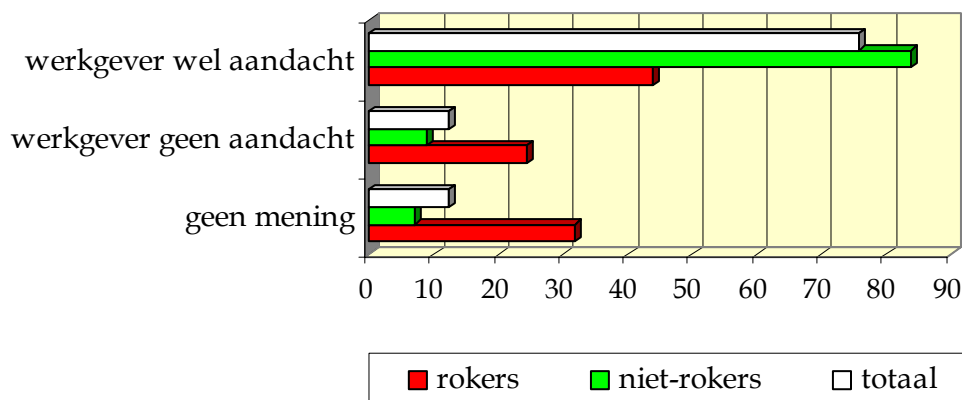
Drie vierde van alle personeelsleden vindt dat de werkgever aandacht moet besteden aan rookpreventie. Toch is hierin een duidelijk verschil tussen de groepen: ongeveer 4 op 10 rokers staan achter dit idee, tegenover meer dan 8 op 10 van de niet-rokers. Bijna 1 op 4 rokers vindt dat de werkgever zich hier niet mee moet bezig houden, tegenover iets minder dan 1 op 10 van de niet-rokers. Tenslotte blijkt ook de twijfel over de rol van de werkgever vooral te spelen bij de rokers, waar bijna 1 op 3 aangeeft geen mening te hebben, tegenover ongeveer 1 op 14 van de niet-rokers. (tabel 17 & figuur 8)

Tabel 17. Verdeling (frequentie & percentage) van de personeels over de vraag of de werkgever aandacht moet besteden aan rookpreventie.

	rokers (n=107)		niet-rokers (n=411)		totaal (n=518)	
	n	%	n	%	n	%
werkgever wel aandacht	47	43,9	345	83,9	392	75,7
werkgever geen aandacht	26	24,3	37	9,0	63	12,2
geen mening	34	31,8	29	7,1	63	12,2

chi²=76,953, df=2, p=,000

Figuur 8. Percentage personeelsleden per visie op de betrokkenheid van de werkgever.

De gezondheid, ook specifiek van de passieve roker, wordt het meest (29 respondenten) als argument aangehaald waarom het provinciebestuur wel aandacht moet schenken aan een rookbeleid. Andere argumenten zijn dat dit een onderdeel is van de (wettelijke / morele) taak van de werkgever om te bepalen waar en wanneer gerookt kan worden (8x) en te zorgen dat die afspraken nageleefd worden (4x); roken hinderlijk is voor niet-rokers (4x); en tenslotte dat verplicht stoppen het gemakkelijker maakt voor rokers om inderdaad niet te roken op het werk (3x). Daartegenover staan volgende argumenten waarom de werkgever zich hier niet op moet richten: het is iedereen zijn recht om zelf te kiezen of hij / zij rookt of niet (4 respondenten); de acties hebben geen nut (3x); er zal toch nog gerookt worden, al is het dan stiekem (2x). Tenslotte leggen 2 mensen er nog de nadruk op dat goede onderlinge afspraken een dergelijke interventie van hogerhand overbodig maken. (Een volledige lijst van alle argumenten is bijgevoegd in bijlage.)

In het algemeen (tabel 18 & figuur 9) blijkt ongeveer de helft van alle personeelsleden te vinden voor een aparte ruimte voor rokers. Iets meer dan 1 op 3 van de niet-rokers is voorstander van een algemeen rookverbod. Zelfs bij de rokers is er een kleine groep van bijna 1 op 20 die zich hierbij aansluit.

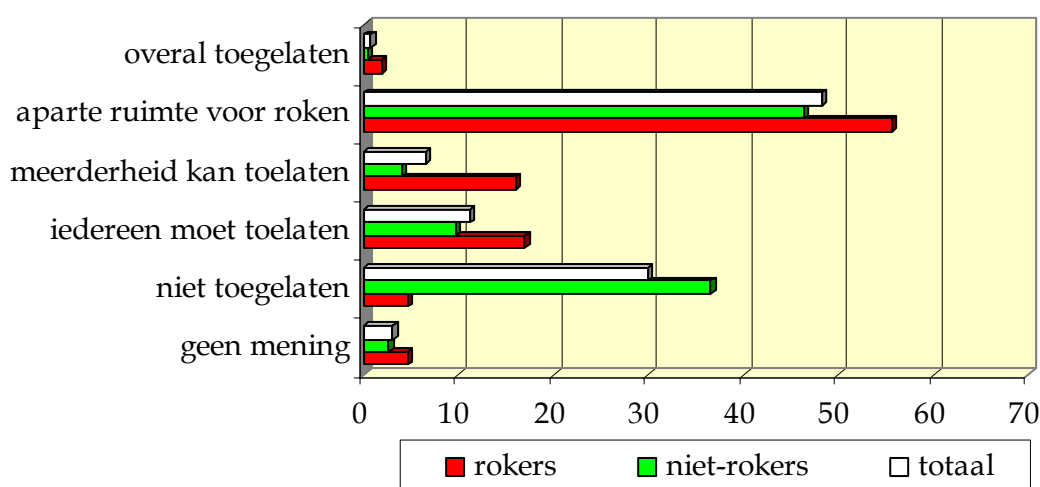
Indien iedereen ermee akkoord gaat, vinden ongeveer 1 op 6 rokers en 1 op 10 niet-rokers dat roken in de werkomgeving moet toegestaan worden. Een groter verschil tussen beide groepen is merkbaar indien slechts de meerderheid akkoord gaat: volgens bijna 1 op 6 rokers moet roken dan toegestaan worden, van de niet-rokers gaat slechts 1 op 25 hiermee akkoord. Roken overal toelaten wordt slechts door enkele personen voorgesteld.

Tabel 18. Verdeling (frequentie & percentage) van de personeelsleden over hun mening ivm roken in de werkomgeving.

	rokers (n=106)		niet-rokers (n=410)		totaal (n=516)	
	n	%	n	%	n	%
overal toegelaten	2	1,9	2	0,5	4	0,8
aparte ruimte voor roken	59	55,7	190	46,3	249	48,3
toegelaten indien meerderheid	17	16,0	17	4,1	34	6,6
toegelaten indien iedereen	18	17,0	40	9,8	58	11,2
niet toegelaten	5	4,7	150	36,6	155	30,0
geen mening	5	4,7	11	2,7	16	3,1

$\chi^2=55,228$, $df=5$, $p=,000$

Figuur 9. Percentage personeelsleden en hun mening over roken in de werkomgeving.

Ten slotte werden de respondenten ook gevraagd concreet voor een aantal specifieke locaties aan te geven welk rookbeleid zij daar voorstonden. Tabel 19 geeft een overzicht van de antwoorden.

Wat betreft de *onthaalruimte* is ongeveer 3 op 4 voorstander van een totaal rookverbod. Iets minder dan 1 op 5 opteert voor gescheiden ruimtes, en ongeveer 1 op 10 vindt dat roken toegestaan moeten worden. Hoewel er voor deze ruimte kleine verschillen te vinden zijn tussen rokers en niet-rokers, blijven deze niet significant.

Ook wat betreft het rookbeleid in *gangen & trappen* zijn er geen significante verschillen tussen beide groepen. Negen op 10 personeelsleden vinden dat roken totaal niet mag toegelaten worden op deze plaatsen. Een kleine groep van 3 op 40 staat daar lijnrecht tegenover en stelt dat roken toegelaten moet zijn, met tenslotte 1 op 50 die opteert voor het toestaan van roken te beperken tot de pauzes.

In *vergaderzalen* opteert bijna 7 op 10 van de personeelsleden voor een rookverbod. Hoewel dit de keuze is van de meerheid bij zowel de rokers als de niet-rokers, is er toch een duidelijk verschil in de grootte van de groep: iets meer dan de helft van de rokers versus bijna 3 op 4 van de niet-rokers. De tweede keuze valt op 'roken in een apart lokaal tijdens de pauze', en dit voor beide groepen bij ongeveer 1 op 5. Deze optie wordt gevolgd door 'roken enkel tijdens de pauze', 'roken toelaten', en tenslotte 'gescheiden ruimten' dat door het kleinste aantal personeelsleden als optie naar voor wordt geschoven. Deze drie volgen elkaar in die dalende volgorde op in beide groepen, ondanks de verschillen in percentages.

Tabel 19. Verdeling (frequentie & percentage) van de personeelsleden per gewenst rookbeleid per locatie.

		onthaalsruimte	gangen & trappen	vergaderzaal	refter & cafetaria	liften	toiletten	dienstvoertuig	dienstverleningsbureau	technisch bureau	individueel bureau	bureau >1 werknemer	
Rokers	roken toegelaten	n 14	8	10	26	1	15	12	7	22	66	19	
		% 13,1	7,5	9,3	24,3	0,9	14,0	11,2	6,5	20,6	61,7	17,8	
	gescheiden ruimtes	n 19		6	59		7	5		11	7	25	
		% 17,8		5,6	55,1		6,5	4,7		10,3	6,5	23,4	
	roken enkel tijdens pauze	n	3	12	1		0		20	7	1	4	
		%	2,8	11,2	0,9		0,0		18,7	6,5	0,9	3,7	
roken in apart lokaal tijdens pauze	n			23	5					12	7	20	
	%			21,5	4,7					11,2	6,5	18,7	
roken verboden	n	74	96	56	16	109	85	90	80	55	26	39	
	%	69,2	89,7	52,3	15,0	99,1	79,4	84,1	74,8	51,4	24,3	36,4	
Niet-rokers	roken toegelaten	n 34	31	10	12	10	20	23	9	21	101	17	
		% 8,3	7,5	2,4	2,9	2,4	4,9	5,6	2,2	5,1	24,6	4,1	
	gescheiden ruimtes	n 72		5	179		16	11		23	12	16	
		% 17,5		1,2	43,6		3,9	2,7		5,6	2,9	3,9	
	roken enkel tijdens pauze	n	9	19	1		0		41	19	10	8	
		%	2,2	4,6	0,2		0,0		10	4,6	2,4	1,9	
roken in apart lokaal tijdens pauze	n			80	32					63	62	82	
	%			19,5	7,8					15,4	15,1	20,0	
roken verboden	n	305	371	297	187	401	375	377	360	283	225	288	
	%	74,2	90,3	72,3	45,5	97,6	91,2	91,7	87,8	69,2	54,9	70,1	
Totaal	roken toegelaten	n 48	39	20	38	11	35	35	16	43	167	36	
		% 9,3	7,5	3,9	7,3	2,1	6,8	6,8	3,1	8,3	32,3	6,9	
	gescheiden ruimtes	n 91		11	238		23	16		34	19	41	
		% 17,6		2,1	45,9		4,4	3,1		6,6	3,7	7,9	
	roken enkel tijdens pauze	n	12	31	2		0		61	26	11	12	
		%	2,3	6	0,4		0,0		11,8	5,0	2,1	2,3	
roken in apart lokaal tijdens pauze	n			103	37					75	69	102	
	%			19,9	7,1					14,5	13,3	19,7	
roken verboden	n	379	467	353	203	507	460	467	440	338	251	327	
	%	73,2	90,2	68,1	39,2	97,9	88,8	90,2	85,1	65,5	48,5	63,1	
statistische gegevens		chi ²	2,42	0,14	29,5	77,79	0,917	13,2	5,609	12,31	32,74	61,00	79,78
	df	2	2	4	4	1	2	2	2	4	4	4	
	p	0,298	0,932	0,000	0,000	0,338	0,001	0,061	0,002	0,000	0,000	0,000	

Ook wat betreft de *cafeteria / refter* zijn de meningen verdeeld. De totale groep van werknemers lijkt de voorkeur te geven aan gescheiden ruimtes, gevolgd door een rookverbod. Opsplitsen naar rookstatus leert dat bij niet-rokers er voor beide alternatieven een groep is van iets meer dan 4 op 10 die deze keuzes aanhangt. Anders is het gesteld bij de rokers: iets meer dan de helft geeft de voorkeur aan gescheiden ruimtes, maar slechts 1.5 op 10 is voorstander van een rookverbod. Bijna 1 op 4 rokers is voorstander van het toelaten van roken, tegenover iets minder dan 1 op 30 niet-rokers.

Het gevraagde rookbeleid in *liften* is zeer duidelijk: bijna iedereen staat achter een totaal rookverbod, ongeacht het eigen rookgedrag. Slechts 1 op 50 vindt dat roken toegelaten moet worden.

In de totale groep zijn bijna 9 op 10 respondenten voor een rookverbod in de *toiletten*. Bij de niet-rokers is dit iets meer dan 9 op 10, bij de rokers net geen 8 op 10. Iets meer dan 1 op 7 rokers is voor het toelaten van roken, versus net geen 1 op 50 van de niet-rokers. Een kleine groep is tenslotte voorstander van gescheiden ruimtes.

Wat betreft de *dienstvoertuigen* zijn er weer geen significante verschillen tussen rokers en niet-rokers. Een rookverbod is de keuze van 9 op 10 personeelsleden, met een kleine groep (6.7%) die voorstander is van het toelaten van roken; procentueel gezien zitten in deze groep dubbel zoveel rokers als niet-rokers.

In een *dienstverleningsbureau* gaat zowel bij de rokers (ongeveer 3 op 4) als bij de niet-rokers (bijna 9 op 10) de voorkeur uit naar een rookverbod. De tweede keuze is voor beide groepen 'enkel roken tijdens de pauze', met 'roken toelaten' als laatste keuze. In beide laatste opties zijn de rokers procentueel sterker vertegenwoordigd dan de niet-rokers.

In de groep van alle werknemers is ongeveer 2 op 3 te vinden voor een rookverbod in een *technisch bureau*. Meer specifiek gaat het hier om bijna 7 op 10 van de niet-rokers, versus een nipte helft van de rokers. De tweede keuze van de niet-rokers is 'roken in een apart lokaal tijdens de pauze' (15.6%), van de rokers 'roken toegelaten' (20.6%). In beide groepen wordt 'roken enkel tijdens de pauze' het minste als optie gekozen.

Voor een *individueel bureau* zijn er duidelijke verschillen tussen rokers en niet-rokers. Binnen de groep van rokers is 'roken toelaten' de keuze van ongeveer 6 op 10 rokers, een rookverbod van ongeveer 1 op 4. Bij de niet-rokers is deze volgorde omgekeerd: iets meer dan 5 op 10 is voor een rookverbod, bijna 1 op 4 voor het toelaten van roken. Roken enkel toestaan tijdens de pauze is in beide groepen de minst populaire optie.

Ook wat betreft een *bureau met meer dan 1 werknemer* zijn de meningen verdeeld. Een rookverbod draagt de voorkeur van 7 op 10 niet-rokers, gevolgd door 'roken in een apart lokaal tijdens de pauze' met 1 op 5 voorstanders. 'Gescheiden ruimtes' heeft de voorkeur bij 6 op 10 rokers, gevolgd door een rookverbod (iets meer dan 1 op 3).

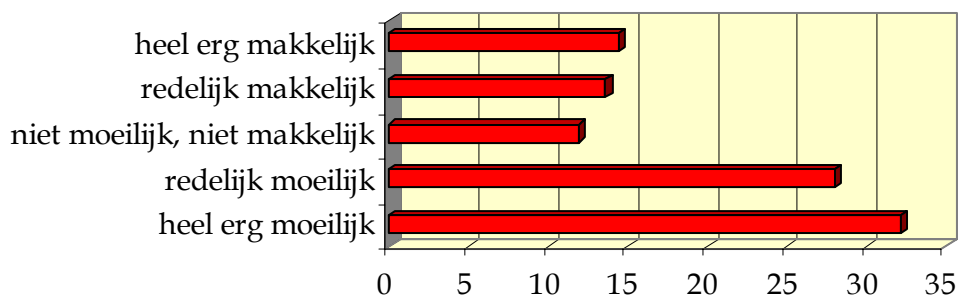
Bedenkingen bij een rookbeleid

Voor het merendeel van de rokers zou het moeilijk tot erg moeilijk zijn om niet meer te kunnen roken op het werk (60.2%). Ongeveer 1 op 10 geeft aan dat het noch moeilijk, noch gemakkelijk zou zijn, en ongeveer 1 op 4 antwoordt dit redelijk tot erg gemakkelijk te vinden (tabel 20 & figuur 10). (Opmerking: deze aantallen zijn inclusief de mensen die aangaven enkel thuis te roken.)

Tabel 20. Verdeling (frequentie & percentage) van de rokers over hoe moeilijk zij het zouden hebben om niet meer te kunnen roken op het werk.

	n	%
heel erg makkelijk	17	14,4
redelijk makkelijk	16	13,6
niet moeilijk, niet makkelijk	14	11,9
redelijk moeilijk	33	28,0
heel erg moeilijk	38	32,2

Figuur 10. Percentage rokers per moeilijkheidsgraad om te stoppen met roken op het werk.

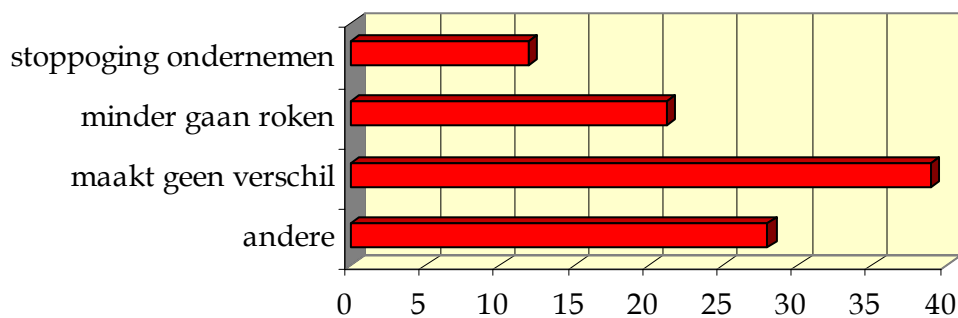

Uit de resultaten van de bevraging blijkt daarenboven dat een totaal rookverbod op het werk voor bijna 4 op 10 van de rokende personeelsleden geen verandering met zich zou brengen. Een op 5 zou wel minder gaan roken, en ongeveer 1 op 10 zegt dat hij/zij een stoppoging zou ondernemen. (tabel 21 & figuur 11)

Tabel 21. Verdeling (frequentie & percentage) van de rokers per reactie bij een volledig rookverbod op het werk.

	n	%
stoppoging ondernemen	14	11,9
minder gaan roken	25	21,2
maakt geen verschil	46	39,0
andere	33	28,0

Figuur 11. Percentage rokers per reactie op een volledig rookverbod op het werk.

Een vrij grote subgroep van de rokers vermeldt nog andere reacties op een totaal rookverbod. De meeste houden in dat op zoek gegaan wordt naar een mogelijkheid om ergens anders toch te roken: buiten (3 maal vermeld), rookruimte (6x), keuken (2x).... Dat er bij sommigen een grote weerstand is tegen een algemeen verbod blijkt onder meer uit volgende reacties: 'van werk veranderen' (1x), 'dit niet eerlijk vinden en een sterke beperking van de persoonlijke vrijheid' (1x), 'ontwenningverschijnselen krijgen' (2x).

Algemene opmerkingen

Ter afsluiting van de enquête werd gevraagd of mensen nog bemerkingen hadden. (De volledige lijst van deze noten is bijgevoegd in bijlage.) Een element dat vaak terugkwam is de nood aan wederzijds respect, van rokers naar niet-rokers, maar ook van niet-rokers ten opzichte van rokers. Hierbij werd dan vooral verwezen naar het belang van goede afspraken en het naleven ervan. Toch komt ook ettelijke malen de bedenkingen dat deze communicatie niet goed verloopt: niet-rokers willen / durven niets zeggen om de samenwerking niet te schaden, hoger geplaatsten houden geen rekening met mensen lager in de hiërarchie....

Er werd ook een aantal keer gevraagd roken niet te criminaliseren. Sommigen roepen zelfs op roken te zien als een ziekte / een verslaving, en er als dusdanig ook hulp voor te voorzien, tijdens de werkuren. Enkele rokers en ex-rokers verwijzen hierbij ook naar de moeilijkheid om definitief te stoppen. Een persoon vroeg zich af of er niet eens werk gemaakt kon worden van het belonen van niet-rokers, in plaats van altijd en uitsluitend geld te steken in het begeleiden van rokers.

Tenslotte drukten enkele respondenten de (sterke) hoop uit dat deze enquête niet het eindpunt zou betekenen, maar dat er ook acties ondernomen zouden worden die verdergaan dan een vrijblijvende discussie.

SAMENVATTING BELANGRIJKSTE RESULTATEN

- Bijna 1 op 4 van de respondenten rookt.
- Ongeveer 2/3 rokers bevinden zich in de precontemplatie fase en denken niet aan een gedragsverandering; 1/4 rokers overweegt een stoppoging te ondernemen; 1/10 plant te stoppen binnen de 30 dagen.
- 6/10 rokers geven aan dat stoppen met roken op het werk moeilijk zou zijn.
- Voor 4/10 rokers zou een totaal rookverbod geen verschil maken, 1/5 zou minder gaan roken, en 1/10 zou een stoppoging ondernemen.
- 1/3 van de rokers is geïnteresseerd in hulp van de werkgever bij het stoppen met roken, 1/3 twijfelt, en 1/3 is niet geïnteresseerd. De interesse gaat vooral uit naar hypnose en een begeleidingsprogramma in groep.
- 4/10 van de respondenten ondervinden hinder; bij de niet-rokers iets meer dan de helft, bij de rokers minder dan 1/10. Men stoort zich vooral aan de geur die blijft hangen in haar en kleren, en aan de zorgen voor de effecten op lange termijn.
- 3/4 van de respondenten vinden dat de werkgever aandacht moet besteden aan een rookbeleid.
- 1/2 van de respondenten is voor het organiseren van aparte rookruimtes, 1/3 voor een totaal rookverbod.
- Er is een duidelijke oproep tot wederzijds respect en duidelijke afspraken die dan ook opgevolgd worden.

BESPREKING & TIPS

Er zijn twee grote voorwaarden waaraan voldaan moet zijn opdat een rookbeleid door de werkgever, hier dus het provinciebestuur, nut en een kans op slagen zou hebben: er moet sprake zijn van een probleem, met andere woorden de personeelsleden moeten hinder ervaren, en er moet bereidheid zijn om een rookbeleid te aanvaarden. Zoals uit voorgaande blijkt, is aan beide eisen voldaan: 4 op 10 respondenten ondervinden hinder, en 3 / 4 vinden het opstellen van een rookbeleid een taak voor de werkgever.

Natuurlijk heeft deze enquête enkel nut indien ook rekening gehouden wordt met de resultaten. Dit houdt onder meer in dat men zich moet buigen over de vraag of het nuttig zou zijn om op alle plaatsen een locatie te voorzien waar gerookt kan worden, daar dit de voorkeur is die door bijna de helft van de respondenten naar voor werd geschoven. Hierbij moet er dan wel rekening mee gehouden worden dat deze rookruimte geen andere, gemeenschappelijke doeleinden mag hebben, zoals bijvoorbeeld een koffiekamer, keuken, of toilet. Daarenboven mag deze ruimte evenmin op onrechtstreekse wijze hinder veroorzaken, bijvoorbeeld doordat de geur zich verspreidt in de gangen of andere locaties. Ook een totaal rookverbod kan op bijval rekenen, vooral van niet-rokers, maar komt als alternatief toch pas op de tweede plaats.

Indien niet tot een algemeen rookverbod wordt overgegaan, kan het belang van duidelijke richtlijnen en afspraken niet genoeg benadrukt worden. Daar blijkt het immers momenteel vaak fout te lopen. Zo is er bijvoorbeeld een groot verschil in de perceptie tussen rokers en niet-rokers wat betreft het al dan niet toegestaan zijn van roken op de eigen werkplek. Daarenboven zal de regelgeving zo opgesteld moeten worden dat ze de niet-rokers beschermt: blijkbaar bestaat bij enkelen immers de neiging hun mening te verzwijgen om de collegiale sfeer te bewaren.

Er is duidelijk een markt voor rookstop-hulp die aangeboden wordt door de werkgever: iets meer dan een derde van de rokers heeft hiervoor interesse, met nog een derde dat twijfelt. Indien het provinciebestuur plant hierop in te spelen, lijkt het aangewezen rekening te houden met de voorkeur die werd uitgedrukt voor een groepsprogramma en voor hypnose, hoewel dit niet betekent dat andere alternatieven niet aan bod mogen komen. Immers, naast de mening van de personeelsleden is het zeker ook nodig de beschikbare informatie over de efficiëntie en effectiviteit van bepaalde programma's in rekening te brengen!

Bij het bepalen van de hulp die aangeboden kan / zal worden, is het van groot belang rekening te houden met de gegevens die uit deze enquête gehaald werden met betrekking tot de fase van gedragsverandering waarin de respondenten zich bevinden. Het is niet de bedoeling hier een volledige bespreking en toepassing te geven van het transtheoretisch model van gedragsverandering. Wel wordt kort ingegaan op de verschillende fases en de kenmerken ervan.

Ruim de grootste groep van de rokers blijkt zich in de precontemplatie fase te bevinden. Het gaat hier dus om een groot aantal mensen dat niet van plan is te veranderen; dit is trouwens de groep die het moeilijkst te motiveren valt. Er zijn twee grote redenen waarom mensen zich in deze fase bevinden. Ten eerste een gebrek aan kennis. De nadelige effecten van roken zijn echter voldoende algemeen gekend en aanvaard dat dit argument van weinig tel lijkt. Toch moet men zich herinneren dat mensen de neiging hebben om zichzelf te beschermen door bijvoorbeeld hun eigen gedrag anders te interpreteren (b.v.: 'Zoveel rook ik toch ook weet niet... trouwens ik ken genoeg rokers die nooit kanker gekregen hebben'). Ten tweede is er vaak een gebrek aan motivatie. Zeker bij roken kan dit een gevolg zijn van hopeloosheid ten gevolge van een aantal reeds mislukte stoppogingen: 'Ik kan gewoon niet stoppen... ik heb het al geprobeerd, maar ik ben gewoon

niet sterk genoeg'. Soms kan het ook een bewuste keuze zijn omdat het roken als minder negatief ervaren wordt dan het stoppen met roken. Waar kennisoverdracht nog wel vrij gemakkelijk in groep kan gebeuren, is het motiveren van de precontemplators als groep veel moeilijker. Het gebruik van omgevingsvariabelen (zoals een beleid) kan dan efficiënter zijn.

De contemplators overwegen om hun gedrag te veranderen, maar hebben nog geen definitief besluit genomen. Zij kunnen in dialoog geholpen worden in hun beslissingsproces. Een van de manieren waarop via omgevingsvariabelen een invloed uitgeoefend kan worden, is door de (directe) nadelen van roken duidelijk naar voor te schuiven, en het stoppen met roken aantrekkelijker te maken.

De preparators op hun beurt hebben al wel plannen om te veranderen. Tot deze fase behoort de opdracht zichzelf een duidelijk doel te stellen en de gedragsverandering voor te bereiden, onder meer door reeds op voorhand oplossingen te zoeken voor mogelijke problemen bij het stoppen (bijvoorbeeld een andere reactie zoeken op stress). Zij kunnen vanuit het beleid best erg praktisch ondersteund worden, bijvoorbeeld door het wegnemen van bepaalde hindernissen waar zij over kunnen struikelen. Zo kunnen goed gescheiden ruimtes voorkomen dat iemand die pas stopte met roken continu geconfronteerd wordt met verleiding in de vorm van rokende collega's. Dezelfde strategie blijft nuttig voor de actors, de groep die pas de voorbije maanden gestopt is. Zeer belangrijk voor beide groepen is hen positief te ondersteunen en te waarderen voor de inspanning.

Wat betreft de groepen in de consolidatie- en terminatiefase, tenslotte, blijft het belangrijk hen in het gezonde gedrag te ondersteunen. Dit houdt onder meer in dat zij niet 'gestraft' mogen worden door hinder die zij ervaren van rokers. Misschien is het zelfs een goed idee een systeem te creëren waarbij het niet roken beloond wordt...

BIJLAGEN

- *De rookenquête* 42

- *Lijst van alle argumenten waarom de werkgever
wel of niet aandacht moet geven aan tabakspreventie
in de werkomgeving* 48

- *Lijst van afsluitende bemerkingen* 51

Enquête "roken op het werk"

Beste,

Met deze enquête trachten we een beter zicht te krijgen op het rookgedrag en de attitudes rond roken van het personeel van de provincie. De resultaten kunnen dan dienst doen als basis voor een preventiebeleid rond roken in de werkomgeving.

Het is de bedoeling dat u per vraag het antwoord aanduidt dat voor u het meest van toepassing is. Bij een stippellijn vult u uw antwoord in. Er bestaan geen goede of foute antwoorden, we zijn enkel geïnteresseerd in uw persoonlijke mening.

De onderzoekers staan garant voor de anonimiteit van deze enquête en garanderen dat op geen enkel moment een poging zal ondernomen worden om antwoorden te verbinden met specifieke personen.

Alvast bedankt voor uw medewerking.

1 Ik werk onder de directie en behoor tot de afdeling

2 Ik ben man 1
vrouw 2

3 Mijn geboortjaar is

4 a) **Rookt u momenteel?**

1	Ja, elke dag	ga naar vraag 4d
2	Ja, af en toe	ga naar vraag 4d
3	Nee	ga naar vraag 4b

b) **Bent u ex-roker?**

1	Ja	ga naar vraag 4c
2	Nee	ga naar vraag 12

c) Hoe lang bent u al gestopt met roken?

1	Meer dan 6 maanden	ga naar vraag 12
2	Minder dan 6 maanden	ga naar vraag 12

d) Bent u van plan binnen de 30 dagen te stoppen met roken?

1	Ja	ga naar vraag 5
2	Nee	ga naar vraag 4e

e) Bent u van plan binnen de volgende 6 maanden te stoppen met roken?

1	Ja	ga naar vraag 5
2	Nee	ga naar vraag 5

5.1 Gelieve de juiste aantallen in te vullen:

- Op een dag tijdens de week rook ik gemiddeld ... sigaretten, ... sigaren, ... pijpen.
- Op een dag tijdens het weekend rook ik gemiddeld ... sigaretten, ... sigaren, ... pijpen.

5.2 Welke van onderstaande omschrijvingen past het best bij u:

Ik rook enkel op het werk	1
Ik rook voornamelijk op het werk	2
Ik rook in verhouding evenveel op het werk als thuis	3
Ik rook voornamelijk thuis	4
Ik rook enkel thuis	5

6 Hoe vaak heeft u reeds geprobeerd te stoppen met roken?

7 Waar rookt u? U mag meerdere antwoorden aanduiden

Onthaalruimte	
Gangen en trappen	
Vergaderzaal	
Refter - cafetaria	
Liften	
Toiletten	
Dienstvoertuigen	

Dienstverleningsbureau	
Technisch bureau	
Individueel bureau	
Bureau met meer dan 1 werknemer	
Andere, namelijk	

8 Indien u niet zou kunnen roken op uw eigen werkplek, zou u:

Minder gaan roken	1
Een stoppoging ondernemen	2
Het zou geen verschil maken	3
Ander, namelijk	4

9 Duid aan hoe moeilijk het voor u zou zijn om absoluut niet te kunnen roken op uw werk.

Heel erg gemakkelijk	1
Redelijk gemakkelijk	2
Niet echt moeilijk, niet echt gemakkelijk	3
Redelijk moeilijk	4
Heel erg moeilijk	5

10 Indien men u op het werk hulp zou aanbieden om te stoppen met roken, heeft u daar dan interesse voor?

Ja	1
Neen	2
Weet niet	3

11 Naar welk type rookstop-hulp zou uw voorkeur uitgaan? *Meerdere antwoorden zijn mogelijk*

Een individueel begeleidingsprogramma	0
Een begeleidingsprogramma in groep	0
Met behulp van mijn huisarts	0
Hypnose	0
Nicotinesubstitutie	0
Acupunctuur	0
Andere, namelijk.....	0

12 Hoe kan uw eigen werkplek het best omschreven worden?

- een privé-bureau 1
- een bureau met meerdere personen 2
- een plaats waar bezoekers worden ontvangen 3
- een technisch lokaal 4
- andere, namelijk 5

Als verder gerefereerd wordt naar 'uw werkplek', wordt hiermee bedoeld de plek zoals u die hier aanduidt. 'Werkomgeving' wordt dan gebruikt om de bredere werkomgeving aan te duiden.

13.1 Is roken op uw eigen werkplek toegelaten?

- Ja vraag 14 1
- Neen 2

13.2 Is er een mogelijkheid voor rokers om wel te roken?

- Ja 1
- Neen vraag 14 2

13.3 Omschrijf deze mogelijkheid

.....
.....
.....

14.1 Ondervindt u hinder van tabaksrook in uw werkomgeving?

- Neen ga naar vraag 16 1
- Ja 2

14.2 Op welke plaatsen ondervindt u hinder van tabaksrook? U kan meerdere mogelijkheden aanduiden.

Onthaalruimte	
Gangen en trappen	
Vergaderzaal	
Refter – cafetaria	
Liften	
Toiletten	
Dienstvoertuigen	
Dienstverleningsbureau	

Technisch bureau	
Individueel bureau	
Bureau met meer dan 1 werknemer	
Andere, namelijk	

15 Indien u hinder ondervindt van tabaksrook in uw werkomgeving, welke hinder ondervindt u dan? U kan meerdere mogelijkheden aanduiden.

Hinder veroorzaakt door rook van anderen		Hinder veroorzaakt door eigen rookgedrag	
Bezorgdheid om het effect op lange termijn		Bezorgdheid om het effect op lange termijn	
Oogirritaties		Oogirritaties	
Hoofdpijn		Hoofdpijn	
Hoest		Hoest	
Neusirritaties		Neusirritaties	
Ademhalingsproblemen		Ademhalingsproblemen	
Concentratieverlies		Concentratieverlies	
Geur in haar en kleren		Geur in haar en kleren	
Vermoeidheid		Vermoeidheid	
Maagpijn		Maagpijn	
Andere, namelijk		Andere, namelijk.....	

16 Welke van de onderstaande stellingen geeft het best uw standpunt weer over roken in uw werkomgeving?

- Roken moet worden toegelaten in alle ruimten 1
- Er moet een apart rooklokaal of een aparte rookzone worden voorzien 2
- Roken mag enkel worden toegelaten indien *de meerderheid* van de personen op de werkplek het daarmee eens is 3
- Roken mag enkel worden toegelaten indien *iedereen* op de werkplek het daarmee eens is 4
- Roken in de werkomgeving mag niet worden toegelaten 5

17 Moet de werkgever volgens u aandacht besteden aan tabakspreventie in de werkomgeving?

- Ja 1
- Neen 2
- Ik weet het niet 3

Wat is uw reden voor de keuze?

.....

Lijst van alle argumenten waarom de werkgever wel of niet aandacht moet besteden aan tabakspreventie in de werkomgeving.

-
- gezondere personeelsleden
 - niet-rokers beschermen tegen rokers (rokers houden niet altijd rekening met niet-rokers als ze vragen om niet te roken)
-
- Leidinggevenden en andere personeelsleden geven niet alleen een slecht voorbeeld op het vlak van gezondheid maar zij respecteren de wetgeving niet eens. Zeker voor (leidinggevende) ambtenaren is dat toch een merkwaardige houding.
-
- Longkankers kosten aan de maatschappij enorm veel geld. Dus van een overheidsinstantie mag dan toch verwacht worden dat zij enige inspanning doet om mensen proberen te doen inzien dat het beter is om niet te roken.
-
- aangezien het ongezond is, betaalt de maatschappij op termijn meer voor rokers dan voor niet-rokers aan gezondheidszorgen. Ons bestuur kan hierin een voorbeeldrol spelen.
-
- algemeen ontmoedigen
-
- Algemene gezondheid.
-
- Algemene waarschuwingen kwamer er al vanwege de overheid. Misschien nog eens extra wijzen op de lange-termijn-effecten voor de passieve rokers die hier uiteindelijk niet zelf voor kiezen? Respect voor gezondheid van collega's?
-
- Als het rookbeleid niet van bovenaf met dwang zal opgelegd worden zullen wij met zn allen blijven passief meeroken.
-
- APARTE ROOKRUIMTES, liefst openlucht
-
- bekommernis om de gezondheid van de werknemers
+ creëren van een aangename en gezonde werkomgeving
-
- Bescherming tegen passief roken
-
- collega's onder elkaar zullen niet zo gauw dit onderwerp aansnijden
-
- Dan dient er ook aan andere preventie gedaan te worden (drinken, medicijnen, drugs, eten, ...) de gevolgen voor de gezondheid en het welzijn van zowel de niet-roker (in omgeving van rokers) als van de rokers zijn te ernstig om er lichtzinnig over heen te gaan. Ook de media schenkt de laatste tijd meer dan voldoende aandacht aan deze problematiek.
-
- De meeste rokers houden niet graag rekening met niet-rokers.
-
- De negatieve gevolgen voor niet-Rokers moeten structureel zo minimaal mogelijk gehouden worden. Maar dat ontslaat het individu natuurlijk niet van zijn eigen verantwoordelijkheid ivm zijn rookgedrag.
-
- De niet-rokers mogen geen slachtoffer zijn van de rokers. Hoe dit "regelen" weet ik niet, er zijn hier bij mijn wetyen nog geen problemen daaromtrent
-
- De werkgever bepaald waar en wanneer er mag gerookt worden.
Verder is roken een persoonlijke beslissing.
-
- De werkgever is wettelijk verplicht aandacht te schenken en maatregelen te treffen ter bevordering van het welzijn van de werknemers.
-
- Dit is een zeer doeltreffend middel naar 'kandidaat-rokers' toe: jongeren die overwegen te starten met roken. Hen kan op een objectieve wijze duidelijk worden gemaakt welke de gevolgen zijn.
-
- een beetje begrip en verdraagzaamheid, zowel van de roker als de niet-roker én met de nodige ruimte waar de roker plaats heeft om zijn/haar sigaret te roken moet het mogelijk zijn dat beide partijen zich 'op het gemak' kunnen voelen
-
- elke persoon moet vrij kunnen beslissen om te kunnen roken
-
- Er kan niet genoeg geduid worden op het effect van roken m.b.t. de gezondheid.
-

er moet zeker een mogelijkheid zijn om te verluchten en niet zoals het hier het geval is, een lokaal zonder enig raam, nog ventilatie

gezondheid (directie welzijn) en sportstimulering (sportdienst) zijn niet compatibel met roken

gezondheid van iedereen in de omgeving wordt ongevraagd in gevaar gebracht

Gezondheid,
passieve roker wordt genegeerd,
rookhinder

Heb 5 jaar samen gezeten met verstokte rookster !

heeft geen enkele zin, alle "preventie" van tegenwoordig (vermeldingen op sigarettenpakjes enz.) beginnen bij mij al averechts te werken

Het is beter voor alles en iedereen.

Het is de werkgever die simpel, klaar en duidelijk, een rookverbod dient op te leggen tav alle personeelsleden in het heel provinciehuis.

Het is ieder zijn eigen keuze en vind niet dat er zich iemand mee moet bemoeien!

Het is ongezond, het stinkt, het is storend voor de hele omgeving, het is m.a.w. overbodig in een werkomgeving.

Het rookgedrag heeft een invloed op de werkomgeving.
Het is ook in het belang van de werkgever dat conflicten vermeden worden.
Elke werknemer die niet rookt kan ook geen problemen geven over zijn rookgedrag.

Iedere roker weet dat het slecht is maar sommigen willen (of kunnen ???) er echt niets aan doen om het te laten.
Er zou wel aandacht kunnen besteed worden aan het naleven van de afspraken.

Ik denk dat op de gang meer rokers zijn dan niet rokers.

Ik heb lijd aan migraine en de rookgeur jaagt me de gordijnen in en van die stress en geurhinder krijg ik meer aanvallen.

Ik heb meer dan een jaar samengezeten met een verwoede rookster, die weigerde te stoppen !
ik krijg soms verschrikkelijke hoofdpijn na het ruiken van sigaretten- of sigarenrook

Ik vind de pogingen die men onderneemt i.v.m. tabakspreventie goed.(gevaren van het roken)
Maar de rokers moeten toch gemotiveerd en de wil hebben om ermee te stoppen.

in een groep van 7 personen moeten er 5 ongevraagd meeroken met de 2 anderen die wel roken ,hier moeten de oversten hun verantwoordelijkheid opnemen!

in het kader van een (preventief) gezondheidsbeleid

indien er goede afspraken gemaakt worden onder collega's is dit niet nodig.
voor mij kadert dit onder de noemer: "afspraken tussen mensen

Indien men een individuele bureau heeft, kan er volgens mij geen bezwaar gemaakt worden.
Bij een gezamenlijke bureau en er zijn tegenkantingen van derden, moet volgens mij een rookruimte worden voorzien.

indien moet duidelijk aan de gevaren van het roken herinnerd worden

Ja, het is een probleem in het provinciehuis waarover veel personeelsleden klachten hebben.
De afspraak om niet te roken in de lokalen, wordt niet door iedereen gerespecteerd.

ja, want we spelen tenslotte ook met andermans gezondheid. rokers trekken zich daar meestal niks van aan,maar voor de niet-rokende collega's is dat storend.

maar ik vind dat stresstoestanden nog veel ongezonder zijn.

Men kan het altijd eens proberen

Men mag niemand verplichten tot passief mee-roken

Mijn Directeur is een kettingroker en laat iedereen roken die er goesting in heeft

Misschien wel, als het algemeen rookverbod wordt ingevoerd zijn er misschien meer stoppers.
Of... wordt er stiekem gerookt op plaatsen waar het niet zo aan te raden is en het misschien wel storend werkt.

mogelijke hinder voor collega's

Om ongewild passief meeroken te voorkomen.

omdat sommige rokerscollega's enkel hun idee als het enige juiste wanen.

Ongezond

Oppassen: een verboden vrucht smaakt beter

overheidsdiensten dienen een voorbeeld te zijn, zeker een school

overheidsdiensten, scholen en openbare gebouwen dienen een voorbeeldfunctie te vervullen.

Passief roken van collega's en bezoekers

problematiek van passief roken mag niet onderschat worden

Regels die er zijn doen toepassen

roken in openbare gebouwen is sowieso niet toegelaten. toch merken we dagelijks dat daar gewoon geen rekening mee gehouden wordt. ga eens een toilet binnen als uw 'voorganger' gerookt heeft ==> alles behalve plezant.

roken schaadt

rokende werknemers hebben doorgaans te weinig zelfdiscipline om niet te roken op de werkplek

Rokers ondervinden minder moeite om het roken te laten als het hen opgelegd wordt, dan wanneer ze zelf die keuze moeten maken.

Sensibilisering rond het meeroken van niet rokers.

tabak schaadt zeker de passieve roker

tabakspreventie is vooral belangrijk bij jongeren, volwassenen hebben ovv roken reeds een mening gevormd.

toch niet specifiek naar onze dienst: komen al voldoende in aanmerking met tabakspreventie: voldoende kennis.

Verspilling van overheidsgeld dat quasi geen effect heeft.

wij zijn allemaal volwassen werknemers, ieder beslist of hij al dan niet wil/kan of zal stoppen met roken. Deze keuze is al moeilijk genoeg zonder bijkomende druk van de werkgever.

Lijst van alle afsluitende bemerkingen.

- Eigenlijk vind ik het problematisch dat in deze enquête niet verwezen wordt naar de bestaande wetgeving. Ik hoop dat het bestuur dit nog goedmaakt door een vervolgcampagne. Anders worden door middel van deze enquête bepaalde vooroordelen nog bevestigd, wat wel zeer betreuenswaardig zou zijn.

- er mag alleen gerookt worden tijdens de koffie- en middagpauze in een apart rooklokaal met voldoende afzuiging met controle op de rooktijden.

akkoord met sensibiliserend anti-rookbeleid ; hoffelijkheid van rokers tav niet-rokers moet standaard zijn

Er is wel nood aan duidelijke rookruimtes of -rookzones (niet zoals soms in keukens)

Als er besloten wordt om tijdens een vergadering niet te roken, dan geldt dit voor iedereen, ook voor diegenen die een hogere functie bekleden!

Als iedereen zou stoppen met roken, wie zou dan de Belgische kas spijzen? Niet alleen betalen rokers al een groot deel aan de Belgische Staat maar wat als we ook nog ouder worden... Wie gaat ons pensioentje dan nog kunnen betalen???

Bij de vorige vraag: als het een individueel bureau betreft moet de persoon die daar werkt zelf beslissen of er gerookt mag worden of niet. Tenzij er natuurlijk van hogerhand een regelgeving over bestaat.

Dagelijks hoort men in de media het schadelijk effect van roken - ieder persoon is vrij om te kiezen wat hij wilt, het is niet aan de roker dit risico door te geven aan degene die ervoor gekozen hebben niet te roken of niet meer!

Dus roken zou enkel toegelaten moeten worden in een aparte ruimte waarin zich degene bevinden die gekozen hebben geen rekening te houden met dit risico

Dank dat wij deze vragenlijst mochten invullen! Ik vind een gezonde werkomgeving zeer belangrijk.

Dat sommige rokers geen rekening houden met mensen die niet roken en dat ze dan nog agresief uit de hoek durven komen dat je er een opmerking over durft te maken.

De schadelijke effecten van het roken zijn ondertussen zonder weerlegbaarheid bewezen. Bovendien is de geur van sigaretten hinderlijk voor mensen en schadelijk voor interieur, meubilair enz.

Een redelijk rookbeleid, uitgaande van het welzijn en de gezondheid van het personeel dringt zich op.

Deze enquête heb ik ingevuld, in de hoop dat het geen maat voor niets was !!!

De meerderheid wint altijd nietwaar, en indien er hier in het gebouw minder rokers zijn dan niet-rokers, zal het wel blijken dat de rokers het onderspit moeten delven.

Ik hoop dat allen hun hoffelijkheid tegen een ieder bewaard en er geen heisa wordt van gemaakt

Weet dat HOOP als laatst steeds sterft !!!

Diensten moeten zelf, na raadpleging van het personeel, kunnen afspreken of, waar en wanneer ze roken toelaten is in hun werkomgeving.

Een algemeen rookverbod zet wellicht wel meer mensen aan tot stoppen of toch alleszins enkel te roken tijdens de vrije tijd, wat dan misschien weer leidt tot volledig stoppen met.

Ik vind het persoonlijk niet moeilijk om mij aan te passen aan de regels van het huis (er zijn nog meerdere plaatsen waar je niet rookt bv. ziekenhuis).

Een algemeen rookverbod zou voor mij zeker al een reden zijn om minder te roken, al zal het in 't begin niet eenvoudig zijn, je hebt ook nog zoiets als "aangekweekte gewoontes"..

Een roker heeft het zeer moeilijk en bemoei je niet te fel. Als werkgever ben je niet verantwoordelijk voor zijn gezondheid, eventueel wel voor collega's indien er klachten komen. Best is gewoon samen overleggen indien je met meerdere collega's één buro deelt. Ikzelf ben vele jaren geleden gestopt met roken, doch, ik kan je vertellen hoe moeilijk het was. Een werkgever kan je niet verplichten, ook niet helpen. Uiteindelijk moet je het zelf doen ! zelf willen ! er zelf voor 100% achterstaan, en geloof me, het is niet simpel.

eigenlijk niet

Verder wens ik u veel succes met deze enquête, en hoop dat de rokers (waaronder ik) nogmaals zullen nadenken en (op hoop van zegen) ooit eens tegen zichzelf zullen zeggen "weg met die vuil sigaret"

groetjes

Er is een streng beleid inzake roken nodig.

De meeste rokers gaan ervan uit dat niemand hinder van hen heeft of vinden de idee dat iemand hinder zou kunnen hebben belachelijk.

Er is geen enkele reden waarom iemand niet zou moeten stoppen met roken. Het is niet allen ongezond zo is wetenschappelijk aangetoond, het hindert andere mensen die niet roken heel erg en het verpest de leef- en werkruimtes.

Persoonlijk vind ik dat erg streng zou moeten worden opgetreden tegen al diegenen die roken op het werk. Een heel aantal collega-niet rokers hebben niet de assertiviteit om aan de rokers te vragen hun sigaret te doven en ondergaan dan (lijdzaam) de ongemakken.

Er moet absoluut iets veranderen aan het huidige situatie

geef de rokers een apart lokaal waar ze desnoods hun sigaret kunnen roken.

Gezondheidspreventie is een taak van de overheid.

Roken schaadt de gezondheid en kost ons bijgevolg handenvol belastingsgeld voor meer en betere gezondheidszorg. Moeten wij solidair zijn met vervuilers?

Goedkeuring vragen aan andere aanwezigen is niet voldoende, de hinder en de schadelijke stoffen blijven heel lang aanwezig en hinderen ook mensen die niet rechtstreeks gevraagd werden.

Roken in de keuken (een afgesloten ruimte) waar er geen toestemming gevraagd wordt aan een andere collega die nadien de ruimte bezoekt is volledig incorrect, idem voor toiletten.

Algemeen : rook dringt door in heel het gebouw! dit is niet op te lossen met de vraag of het stoort aan de direct zichtbare aanwezigen.

Als ex-roker heb ik moeten vechten om van deze verslaving af te raken, uit ervaring weet ik dat in de moeilijke periode van stoppen de afwezigheid van sigarettenlucht en geur het proces vergemakkelijkt. Na enkele jaren gestopt te zijn stoort sigarettengeur mij nog steeds even erg als in de periode dat ik gestopt ben

Goed initiatief!

Goed initiatief!

Goed initiatief. Veel geluk !

het is fantastisch dat hier onze mening eens over gevraagd wordt want er is wel 'begrip' van rokers voor niet-rokers maar dat is niet altijd duidelijk in de praktijk, uiteindelijk wordt er toch steeds te pas en te onpas rook in de frisse lucht geblazen.

Het is moeilijk om andere mensen erop attent te maken dat hun rookgedrag irriterend is voor anderen (zeker als er meerdere personen eveneens roken of als personen al hun hele werkperiode op de Provincie hebben mogen roken).

het roken in de gemeenschappelijke ruimtes moet dringend verboden worden, en dit verbod moet desnoods worden afgedwongen.

Het stoort me dat rokers hier in het provinciehuis eigenlijk hun zin kunnen doen. Als niet-roker word ik tijdens m'n werkuren gedwongen om passief mee te roken. Dit vind ik niet kunnen! Als je om de paar maanden je kantoorgenoot elke keer weer beleefd moet vragen om wat minder te roken omdat je er lichamelijke klachten door hebt (zie de antwoorden die ik gaf m.b.t. de hinder), dan gaat mij dit toch een beetje te ver. Ik heb met andere woorden momenteel geen andere keus dan passief mee te roken: ik deel m'n kantoor immers met een rokende collega die z'n rookgedrag misschien wel wat tempert als ik de alarmbel luid. Maar eigenlijk is voor mij elke sigaret die ik passief moet meeroken op mijn werkplek, een sigaret te veel. En het is toch niet aan mij om een collega het roken te verbieden in onze werkplek, dat lijkt me een elementaire taak van de werkgever te zijn. Dus, des te sneller het roken verboden wordt op de werkplek en des te sneller er voor rokers rokersruimten voorzien worden, des te beter als je het

Het stoppen met roken was voor mij gemakkelijker omdat ik in die periode een collega had die absoluut niet kon verdragen dat er in haar buurt werd gerookt.

Het uitgangspunt van de bevraging is al verkeerd- zelfs racistisch. Eerst wordt de conclusie geponneerd en daarna wordt een bevestiging opgebouwd. "enquête ivm rookpreventie" zou al mogen zijn "ivm rookgedrag op de werkvloer". Een beetje verdraagzaamheid kan toch geen utopie zijn !

Iedereen is natuurlijk vrij om te roken indien het de andere niet stoort.

Het zou aangewezen zijn aparte ruimtes te voorzien, omdat men bij een niet-roker gehuisvest is het wel eens zeer hinderlijk zou kunnen zijn voor de niet-roker.

Een algemeen verbod op de bureau's zou misschien een oplossing zijn als er extra ruimtes voorzien zijn waar er kan gerookt worden.

Iedereen moet vrij kunnen beslissen of hij of zij wil roken en hoeveel

dit moet de anderen niet storen maar als je een ruimte toegewezen krijgt moet je er ook zonder vervelende opmerkingen kunnen mogen roken

een beetje respect voor de rokers is ook hoog nodig als die zich aan de afgesproken regels houdt

Ik ben er van overtuigd dat een aantal verstokte rokers (onder andere ik) wel willen stoppen met roken. Een anti-rook-campagne met een vervolgingsbeleid, lijkt mij echter niet de juiste manier. Als roker krijg je meer en meer de indruk dat een hij/zij een asociaal wezen is, en dat er als het ware een hets tegen rokers wordt gevoerd. Een stopcampagne heeft volgens mij alleen succes als deze positief wordt benaderd en de roker au sérieux wordt genomen (roken is uiteindelijk een verslaving). Een eenzijdig totaalverbod zonder serieuze begeleidingsmaatregelen om rokers te helpen stoppen, lukt niet. Als men met deze facetten rekening houdt, moet men nog altijd rekening houden met een bepaald percentage rokers, dat niet kan stoppen (dit is geweten). Het aantal slaagkansen van welke methode dan ook, is nog altijd niet hoog genoeg om een totaalverbod op te leggen.

Ik ben iemand die tegen het roken in gesloten ruimtes is omdat ik zelf nooit gerookt heb en dit storend vind

Ik ben er echter op tegen dat men het roken aan de rokers verbied. Men moet echter proberen om de niet rokers niet te verplichten mee te roken met de rokers.

Ik ben reeds 4 maanden gestopt met roken en voel nu reeds het verschil. Ik heb ook enorme hoestbuien gehad tijdens de eerste maanden, en dit geeft me nu de moed om niet meer opnieuw te beginnen. Ik hoop dat ik het kan volhouden, maar roken is voor niets of niemand goed.

Bij mij was het eigenlijk ook meer uit gewoonte, want op het werk rookte ik meer dan thuis. Op het werk ging ik dan met een collega in de keuken roken, en thuis wordt er sowieso niet binnengerookt, dus moest ik naar buiten. In de zomermaanden was dat niet erg, maar in de wintermaanden deed ik met niet de moeite om naar buiten te gaan. Vandaar dat ik zeg, roken is soms "uit gewoonte".

Ik heb begrip voor de personen die roken in een individueel bureau. Toch zorgen zij voor hinder voor de collega's. Regelmatig vinden er interne verhuisoperaties plaats. Het lokaal van een roker zorgt voor een maandenlange geurhinder voor de nieuwe bewoners.

Ik heb vooral problemen met het feit dat veel rokers geen begrip tonen voor niet-rokers en niet (willen) beseffen dat zij hinder veroorzaken.

Ik hoop dat de resultaten van de enquête niet alleen aanleiding zullen geven tot discussies ten gronde over de problematiek van het rookgedrag, maar dat er ook acties zullen worden ondernomen om rokers (die hiervoor gemotiveerd zijn) te helpen bij het stoppen met roken.

Ik kan in principe er wel tegen maar heb het toch liever niet dat er geraakt wordt.

Ik pleit in elk geval voor een maximale hoffelijkheid, zowel naar niet-rokers als naar rokers. Mijn ervaring is (ik ben intussen al ruim 20 jaar "ontrookt") dat veruit de meeste rokers tegenwoordig alle begrip hebben voor de last die ze niet-rokers berokkenen en hun rookgedrag navenant aanpassen. Een bot en puur repressief rookverbod in de ganse werkomgeving zal de collegiale werksfeer zeker niet bevorderen, evenmin als een totale tolerantie trouwens. De werkgever kan best zijn rokende werknemers een realistische gelegenheid geven om ongestoord en zonder hinder voor anderen hun sigaretje op te steken en tegelijk rokers DIE DIT WILLEN de kans bieden om in te stappen in een passende "afkick-therapie". Daarvoor kan de werkgever beslist wat (meer) creativiteit aanwenden en consequent de nodige middelen voorzien. Uiteindelijk geeft de werkgever zodoende blijk van een strategische visie die op termijn enkel maar voordelen oplevert voor alle betrokkenen.

Ik rook zelf en weet de gevolgen

Ik vind dat collega's moeten respect hebben voor mensen die niet roken. En dus roken op daartoebestemde lokalen.

Ik vind dat roken moet verboden zijn op de werkkamers/bureel/..., maar er moet wel een mogelijkheid komen voor rokers om tijdens de officiële pauzes een sigaret te roken voor een nog te bepalen tijd (hoe laat?) en lengte (hoeveel minuten?) en in een apart lokaal om alleen maar te roken(en niet bv in de keuken waar mensen nog moeten eten). Officiële pauzes, omdat een niet-roker ook recht moet hebben om deze pauzes te nemen.

Ik vind een dergelijke enquête goed en nuttig. Het ligt ook niet in mijn bedoeling om de zaak hopeloos ingewikkeld te maken maar er is wel degelijk een groot verschil tussen 'een zelfgerolde sigaret' en een 'Belga' enerzijds, een pijp en een sigaar anderzijds. Lokalen of ruimten met een goede verluchting helpen al veel, maar zelfs die is in ruimtes waar niet rokers zitten dikwijls niet in orde.

Persoonlijk heb ik er nog geen opmerkingen over gekregen maar ik bij mij staat de venster altijd open als ik er ben: mijn ogen drogen minder snel uit, ik hoor af en toe wat lawaai wat mijn concentratie op peil houdt, er waait al eens wat frisse wind. Wat ik wil zeggen is dat de verluchting een wezenlijk onderdeel is in een bureau, of er daar nu gerookt wordt of niet.

Ik vind het ergens niet meer dan logisch dat roken op de werkvloer zou worden verboden. Gezondheid betreft immers een mensenrecht. Welnu, een aanslag (hoe verdoken, hoe subtiel ook) moet worden aangepakt.

Een rookverbod kan perfect worden opgevangen door een APARTE RUIMTE te voorzien voor rokers waar ze naar hartelust hun ding kunnen doen. Er moet dan wel uiterst streng op worden toegezien dat in deze ruimte en alleen daar wordt gerookt.

Trouwens, men spreekt op de provincie steeds over duurzame ontwikkeling, mens- en milieuvriendelijke kantoormaterialen... welnu, dat ze dan ook maar eens het rookprobleem aanpakken!

Ik wens jullie veel succes met dit initiatief !

ik wens niet mee te roken met anderen!

da's een keuze die ik moet kunnen maken.

Ik zelf rook niet, maar ik ken verschillende personen die dat wel doen en al vanalles geprobeerd hebben om te stoppen. Het is helemaal niet gezond, dat weet iedereen maar ik vind wel dat er rekening moet gehouden worden met zowel rokers als niet-rokers en dat kan volgens mij heel goed als er aparte rokerslokalen worden voorzien.

ik zou het een echte verademing vinden als het probleem van het roken zou aangepakt worden!

ik zit samen met drie rokende collega's deze roken echter alleen als ik daar uitdrukkelijk de toestemming voor geef ik doe dat dus ook bv het laatste kwartiertje voor ik naar huis ga of in de zoner als de vensters openstaan ik heb er wel reukhinder van maar dit is een kwestie van geven en nemen dit is het langst houdbaar voor iedereen en ben ik er niet dan doet iedereen wat hij of zij wil 'roken' of niet 'roken'

ik zou het leuk vinden moest het provinciebestuur bijvoorbeeld een actie ondernemen om verstokte rokers professioneel te begeleiden via info, incentives, onderlinge netwerking, een begrijpende coach, enz. om in groep te stoppen (cf. campagne van HBvL)

Ik, als niet-roker, zou het ten zeerste appreciëren dat de rokers in een apart lokaal gaan roken, zodat wij niet de ganse dag in een ongezond lokaal moeten verblijven. Wij kiezen tenslotte om niet te roken en aan onze gezondheid te denken.

Ikzelf ondervind geen hinder van roken op het werk, maar ik hoor dat dat niet overal het geval is. Het is goed dat aan deze problematiek aandacht wordt besteed. Als er in een lokaal met meerdere personen toch gerookt wordt, zou iedere werknemer hiervoor schriftelijk toestemming moeten geven, anders zou het naar mijn mening niet toegelaten mogen worden. Veel succes met de enquête!

In een bureau waar 5 mensen zijn tewerkgesteld wordt gerookt door 1 persoon Dit stoort de anderen die echter geen opmerking durven of willen maken omdat deze mensen moeten samenwerken. Een oplossing zou zijn wanneer de werkgever het roken in het bureel zou verbieden en wanneer dit verbod ook wordt nageleefd (wat nu niet het geval is). Dit rookverbod is er doch er wordt geen controle gedaan zodat het rookverbod in dit bureel nog steeds overtreden wordt.

In openbare gebouwen zou NIET mogen gerookt worden. En over het algemeen zou een roker uit zichzelf méér rekening moeten houden met een niet-roker. Of op zijn minst als hij in een bepaalde ruimte rookt waar vensters aanwezig zijn, even de vensters openzetten zodat de damp naar buiten kan trekken.

In sommige bedrijven worden zeer veel acties ondernomen om mensen te helpen om te stoppen met roken, maar waarom worden de Niet-rokers ook eens niet beloond voor hun gezonde levenswijze.

Het is bekend dat deze campagnes de werkgever veel geld kost, maar ik vind dat er een evengroot budget moet uitgetrokken worden voor de Niet rokers te belonen. bvb. verwendag, gratis fitnessbeurten, ...

ja, normaal mag er in openbare gebouwen niet gerookt worden. hier wordt langs alle kanten overtredingen begaan. een koffielokaal bijvoorbeeld. men kan z'n boterhammen nog niet uit de koelkast halen of men moet naar adem snakken. is het koffielokaal dan niet voor iedereen? cafetaria hetzelfde. die ruimte is totaal niet ingedeeld en ik ondervind veel hinder van die stank van die rook. dat een ander rookt is zijn probleem, ik kies om niet te roken en wordt hier verplicht om mee te roken. DAT KAN TOCH NIET! waar zijn we mee bezig? overal roken getuigd van weinig respect voor niet-rokers. vooral op toiletten. overal assen en peuken, gezellig hoor.

maak een ruimte met een deur waar ze moeten gaan. en zet sancties op overtredingen.

gaat misschien ver, maar als ik er iets van zeg, lachen ze me uit, dat gaat ook heel ver.

ik hoop dat er iets gebeurt, want op deze manier is het niet fijn hoor.

LEIDINGGEVENDEN TREDEN ONVOLDOENDE OP OM DE ROOKPROBLEMATIEK AAN TE PAKKEN - ZIJ ZITTEN MEESTAL IN EEN APART BUREEL EN TREFFEN ZELF VEEL MINDER OF GEEN HINDER VAN TABAKSGEUR APARTE LOKALEN, DIE VOLDOENDE VERLUCHT? NAAR BUITEN TOE, KUNNEN WORDEN, VOORZIEN OM TIJDENS PAUZES TE KUNNEN ROKEN

Maak eindelijk eens tijd voor een rookbeleid (er zijn collega's op de werkvloer die echt last hebben van de rokende medemens!!!) Ik ken bv. verscheidene werkplaatsen waar ze alle rokende mensen in één kot steken: zeer goed initiatief -lekker sociaal elkaar uitroken!

maak tabak taboe. wanneer rokers zich tegenover hun omgeving ietwat gegeneerd voelen om een sigaret op te steken, dan slaan ze er al gauw eens eentje over!

Mail werd gestuurd met onderwerpsregel : "Rookvrij Provinciebestuur"
Met of zonder deze enquête lijkt het er op of een en ander reeds vastligt ... mijn bedenkingen dus of deze enquête bepalend gaat zijn voor het rookgedrag

misschien kan een cursus/lessenpakket/begeleidingsproces samen met onze directie/afdeling georganiseerd worden. Eerder al werkten we mee in campagnes tegen partnergeweld en pesten op het werk... Roken is net zoals die 2 onderwerpen een maatschappelijk probleem dat niet strikt met de job te maken heeft.

Momenteel wordt bij ons toegelaten dat in de keuken gerookt wordt. Toch hebben zwangere werknemers erop moeten aandringen om de dampkap op te zetten zodat de meeste rook en stank wordt weggenomen. Dit gebeurt niet altijd. Vaak ligt er ook een sigaret gewoon te branden, terwijl niemand in de keuken aanwezig is. Wat mij ook stoort, is dat de rokers nooit de asbak leegmaken. En dat ze nooit vanuit eigen initiatief de scheidingsdeur tussen keuken en refter sluiten, wanneer andere collega's hun lunchpauze houden. Van deze collega's is bovendien goed en algemeen geweten dat ze anti-roken zijn, doch daar wordt weinig rekening mee gehouden.

Zo gebeurt het ook dat op gemeenschappelijke dienstreizen op de bus een sigaret wordt gerookt, puur om dwars te liggen. Wanneer er niet-rokers in een groep zijn (meer- of minderheid maakt volgens mij hier geen verschil) dan zou het moeten verboden worden dat er gerookt wordt. Tot men op een plaats of een moment is gekomen waar sigarettenlucht- en stank minder storend zijn.

neen, succes!

Neen, vindt dit goed initiatief en hoop dat er een aantal concrete acties uit volgen, zowel voor mezelf, als voor de andere niet-rokers en zelfs de rokers (kwestie hen een beetje tegen hunzelf te beschermen.....)

niet roken in het bijzijn van anderen vraagt blijkbaar een te grote inspanning zodoende zal meb moeten overgaan tot het verbieden of het creëren van klein ruimtes voor rokers en dit liefst met minstens één verbinding met de buitenlucht

nog een toevoeging; roken in een apart lokaal heeft geen zin indien de deur uitgeeft op bureauruimtes in de naburigheid of indien dit lokaal nog voor andere doeleinden gebruikt worden (vb. keukens van de diensten)

Ondanks dat ik rook sta ik positief tegenover deze bevraging.

Op ons bureau wordt niet gerookt als een bepaalde collega er niet is, omdat zij zagezegd ziek wordt als iemand rookt. Als zij er niet is wordt dus wel gerookt. Wij mogen dus wel kanker krijgen !!!

Passief roken is immers ook schadelijk gebleken.

Op elke werkplek worden terecht hoge eisen gesteld qua veiligheid, om te verhinderen dat werknemers fysiek letsel zouden oplopen. De invloed van roken op de gezondheid is genoegzaam bekend. Het kan dus niet dat iemand verplicht wordt om mee te roken, geen bezoeker maar ook geen collega. Waarom zou de werkgever minder bekommerd zijn om de gezondheid van zijn eigen personeel dan voor de gezondheid van bezoekers? Wat indien een niet-roker ziek wordt en de werkgever aanklaagt omdat hij jarenlang in een rookruimte heeft moeten werken? Daarom : in ruimtes waar personeel en/of bezoekers samen werken

(burelen,vergaderruimte): rookverbod! Om wrevel en conflicten te vermijden is het gewenst dat over het gans bestuur duidelijke afspraken worden gemaakt.Er dient op toegezien dat deze afspraken worden nageleefd, zelfs met sancties.Tevens dienen voor de verstokte rokers alternatieven en hulp aangeboden worden:- rookruimte waar enkel rokers komen (tijdens de pauzes)- afgescheiden gemeenschappelijke ruimtes

Persoonlijk denk ik dat het heel moeilijk is om het al of niet toelaten van roken vrij te laten aan "het gezond verstand" van zowel niet rokers als rokers. Een duidelijk beleid hieromtrent zal heel wat wrijvingen, wrevel en ongenoegen vermijden.

Per dienst of directie een ruimte met extra goede verluchting waar de rokers terecht kunnen zou goed zijn. Als overheid meen ik dat we een voorbeeldfunctie te vervullen hebben.

Ik wens jullie heel veel succes!

Roken helemaal niet toelaten op het werk is compleet onrealistisch. Als je roker bent, kan je niet zomaar een ganse dag wachten om een sigaret op te steken. Elke roker kan wel een bepaalde tijd zonder nicotine (sommigen een half uur , anderen 3 uur,...), maar als het moment echt daar is, is het uit met de concentratie, motivatie, tot je even hebt kunnen roken. En dan heb ik het nog niet over de fysieke verschijnselen als trillende handen,... die wellicht bij sommigen zullen optreden.

Ja, dit klinkt als een drugverslaving, en dat is het ook, maar voor een roker zal een dosis nicotine het werk veeleer bevorderen dan afremmen.

Roken in de werkomgeving verbieden kan drastisch klinken, maar alcohol drinken op kantoor is toch ook, en terecht, verboden. Bovendien is roken niet alleen schadelijk voor jezelf maar ook voor de mensen in je omgeving.

Roken in een individueel bureau stelt voor mij geen probleem, inzoverre men de eigen deur gesloten houdt. Vaak is het nu zo dat men ramen en deuren openlaat om toch enige verluchting te hebben (voor de eigen gezondheid?), waardoor de geur (en de kou!) naar de gang en het naastliggend lokaal trekt en men de buurman/vrouw verplicht om met gesloten deuren te werken.

Roken in eigen bureau toegestaan, MAAR DEUREN DICHT en zoveel mogelijk verluchten!!!

roken in kleine ruimtes als wc's is zeer hinderlijk.

het is fijn dat mijn directe collega's niet roken

Roken in ruimten met vaste vloerbekleding geeft geurhinder en is niet te verwijderen!

Roken in toiletten geeft oogirritatie geurhinder en hoest. Door te kleine ruimte!

Toiletten zien vies en de grijze muurstenen zien vaal(bruin) van de rook!

Men lijkt uit een café te komen als men het berookt toilet verlaat!

Roken is anderen overlast bezorgen en moet verboden worden, behalve wanneer iedereen aanvaardt dat er gerookt wordt, waar, wanneer en hoelang bv.

roken is een eigen keuze

dus : men kan in geen enkel geval iemand anders ongewild laten meeroken !

Roken is een slechte gewoonte. Je begint er beter niet bij. Duur

Roken is een verslaving en moet als een ziekte worden beschouwd. Een aparte ruimte biedt een minderheid het respect dat ze verdienen.

Het roken opgeven is zeer moeilijk zodat een deskundige begeleiding kan helpen. Aan de rokers kunnen suggesties gegeven worden hoe ze er vanaf kunnen geraken. bv via medische weg of het toepassen van bepaalde strategiën...

Roken is voor vele mensen een sociaal gebeuren, ik ben niet voor het volledige afschaffen van rookgelegenheden vb in cafetaria en drankgelegenheden waar je dan een keuze MOET kunnen maken.

Ik ben vroeger verplicht geweest om al mijn zwangerschappen met rokende mensen op een bureel te zitten en dat vond ik vreselijk. Ik ben in vervroegd zwangerschapsverlof moeten gaan omdat ik de hele dag met vier kettingrokers zat en daardoor zelf één pakje per dag binnen kreeg. Zoiets zou zeker niet meer mogen gebeuren, daarom op burelen en openbare gelegenheden opteer ik voor volledig rookverbod.

Rokers hebben m.i. niet het recht om door hun rookgedrag de gezondheid van hun collega's mogelijk te schaden. Ik heb evenwel de indruk dat er nog te veel rokers zijn die zich hierover weinig bekommeren en dit zelfs duidelijk laten blijken door hun gedrag. Ik ben van oordeel dat het bestuur hier veel krachtadiger moet tegen optreden. Het rookverbod in ruimten toegankelijk voor het publiek is een dode letter. Hierin moet dringend verandering komen.

Rokers hebben weinig respect voor de mensen die niet roken. Mij stoort vooral het feit dat rokers de rookvrije ruimtes niet respecteren. Daarom ben ik voorstander dat alle openbare plaatsen rookvrij zijn.

Rokers moeten niet gediscrimineerd worden, zoals vb. de spoorwegen willen doen.

Rokers worden momenteel als slechteriken beschouwd!!!

Rokers worden momenteel beschouwd als een soort van gangsters, zij moeten achter hoek of kant hun ding gaan doen.

Rook zelf, maar ik vind roken schadelijk voor anderen en voor mezelf. Beperk het roken tot maximaal 3 sigaretten per dag. Mijn collega rookt ook en wij doen dat dan samen in ons bureau.

Ik zal zeker nooit roken in het bijzijn van niet-rokers. Ik kan begrijpen dat anderen dat hinderlijk vinden.

Moest mijn collega niet roken, denk ik dat het makkelijker zou zijn om te stoppen.

Soms bestaat er een akkoord tussen rokers en niet-rokers waarbij het roken in bepaalde bureaus is toegestaan. Ik heb er echter mijn twijfels bij of dat steeds met de volle toestemming is van de niet-rokers of alleen om de lieve vrede te bewaren.

soms waren de antwoorden niet zo zwart-wit te stellen.

succes

Succes met de concrete realisatie van de campagne !

veel succes

(laat u ons de resultaten weten?)

veel succes

vervelend voor de rokers maar ik vind dat het provinciehuis rookvrij moet zijn.

Ik ben ervan overtuigd dat er in deze wereld héél wat grotere problemen zijn, waar we beter héél wat meer tijd en energie in zouden steken !

Vermijd roken zoveel mogelijk in de kantoren, maar dit wil niet zeggen dat verstokte rokers 15 keer per dag een kwartiertje een sigaretje gaan roken. Er mag ook nog gewerkt worden. Ik heb begrip voor mensen die zichzelf kapot maken met sigaretten en dergelijke, maar zij mogen andere mensen niet betrekken bij deze zelfmoord. Anderzijds moet hoffelijkheid van beide kanten komen. Vijandigheid leidt zelden tot oplossingen. Misschien een ideeetje voor een rookzone. Het rookpaviljoen van de toekomst ligt buiten het gebouw en heeft de vorm van een oude fabrieksschoorsteen. In de ruimte worden constant filmpjes getoond van oude vervuilende industrieën en aan longkanker leidende (ex)-rokers met hun behaalde leeftijd. Verder hangen er ook grafieken en tabellen die uitleggen wat een roker met longkanker kost aan de gemeenschap en aan de collega's. De uitgestoten rook, die bovenaan verdwijnt wordt met sensoren onmiddellijk geanalyseerd en op een tv-scherm verschijnen de concentraties van de giftige stoffen.

Vind 'roken' ongelooflijk storend en belastend voor niet-rokers... Snap rokers niet goed...

Waarom? En wie is uiteindelijk de dupe van de hele histoire? Iedereen... Maar niet iedereen kan er iets aan...

Voor meerdere van de gestelde vragen moeten meerdere antwoorden mogelijk zijn; of ten minste ruimte voorzien worden om een noot toe te voegen. Bij de éénantwoordmogelijkheden is men vaak verplicht een gesuggereerd antwoord van de vragensteller te gebruiken, waardoor er geen objectieve meningsweergave mogelijk is.

Als roker nog één bemerking : wij zijn er ons ten volle van bewust dat we met een serieuze verslaving zitten, maar plaats ons daarom nog niet in het criminele milieu.

Doe dus aan tabakspreventie, maar drijf het a.u.b. niet te ver.

Voor mensen die willen stoppen met roken bestaat er therapeutische begeleiding, al dan niet in groep. Rokers zouden de mogelijkheid moeten krijgen om binnen de arbeidstijd deel te nemen aan regelmatige therapie. De gemeenschap heeft daarbij alleen maar te winnen, inzonderheid op het vlak van gezondheidszorg. Dit geldt eveneens voor iedere werkgever die rokers te werk stelt.

Voor sommigen is het ontzettend moeilijk om te stoppen of veel minder te roken: beïnvloeding van humeur, concentratie, stress... (zeker als men al een aantal jaren rookt).

vooral het rookgedrag op de kleine toiletten is een verschrikking, het stinkt er dubbel als er gerookt wordt in deze piepkleine ruimtes en je zit stevast met je neus in een asbak....

Voorname elementen in deze hele zaak zijn:

- goede campagnes van de werkgever om het roken zo veelals mogelijk te vermijden;
 - verdraagzaamheid en begrip van beide categorieën, zowel rokers als niet-rokers, dit betekent dan op zich ook al minder roken waar anderen er last van hebben;
-

Wanneer rokers vriendelijk gevraagd wordt om in de gangen en toiletten niet te roken hebben ze nog het lef ons uit te schelden voor onnozelaars.

Kan hiertegen iets gedaan worden, bij wie kan dit gemeld worden zodat daartegen geageerd kan worden?

Wat mij als roker enorm stoort, is de 'heksenjacht' die ontwikkelt wordt naar de rokers toe. Toen ik 34 jaar geleden begon met roken, was dit een relevante maatschappelijke stap naar volwassenheid. Er was geen sprake van ongezondheid. Het was een middel om deel uit te maken van de groep. De vader moedigde zijn zoon aan, want zo werd hij een 'man'. Ik vind het zeer positief dat jongeren op alle mogelijke manieren gemotiveerd worden om niet te beginnen met roken.

Doch zij die reeds jaren roken en door verslaving er niet in slagen te stoppen, worden bijna als misdadigers gezien. Tegenover hen is er zelfs minder tolerantie dan tegen drugverslaafden. Deze laatsten worden op alle mogelijke wijzen bijgestaan en begeleid om van de verslaving af te geraken (gratis methadon, gratis ontwenkuren, ...) Aan de andere kant maakt men van het gebruik van softdrugs geen probleem meer. Waar zijn wij in godsnaam mee bezig?

In de handel worden alle mogelijke hulpmiddeltjes aangeboden om te stoppen met roken.
